

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre	...	840 Lej
Fél évre	...	420 Lej
Három hónapra	...	210 Lej
Hónaponta	...	70 Lej

Hirdetés díjazás szerint

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A záróratörvény

ellen a panaszok garmadával érkeznek hozzánk. A kormány ugyanis a genfi konvenció nyolc órai munka-meghatározása alapján törvényt hozott a munkások védelmére. A szociális célzatu törvényről már a gyakorlati alkalmazás első napján érezhető volt, hogy nem felel meg céljának és rendeltetésének és hogy sem a munkaadók, sem pedig az alkalmazottak nincsenek az új törvény nyel megelégedve. Erre a munkaügyi miniszter sietve egy könnyítő pótrendeletet bocsájtott ki, de a megtoldozott törvény még így sem felel meg a kívánalmaknak.

Hozzájárul még a bajhoz az a sajnálatos körülmény is, hogy egyes kisebb helyeken: a falukon és a községekben az előjáróságok drákói szigorral szereznek érvényt a törvénynek, szemben azzal az utasítással, hogy a zárórendelet teljes szigorával csak is a városokban hajtható végre. míg kisebb helyeken azt a helyi körülményekhez képest kell alkalmazni. Nem állapítható meg, hogy a végrehajtó közegek rossz szű értelmezik-e a rendeletet, tulbuzgóságukban alkalmazzák-e kiméletlen módon, avagy pedig egyszerűen nem veszik figyelembe a törvénynek kisebb községekre vonatkozó záradékolását. Tény azonban az, hogy akárhol követik el a hibát, mindenképpen felesleges vexaturákat és kellemetlenségeket okoznak a kereskedőknek, akik pedig elsőrendű adófizető alany mivoltuknál fogva is kiméletesebb bánásmódot és a rendelet igazságos alkalmazását érdemelnék.

Nem is szólva arról, hogy a szociális munkaszabályozási rendeletnek mindenkire nézve egyformán hasznosnak, célszerűnek és a demokratikus gondolkodás jegyében levőnek kellene lennie és ezzel a törvénnyel csak bajokat értek el és antiszociális hangulatot váltottak ki. Am könnyítések a dolgozó munkások sorsán! Senki sincsen a terv ellen. De akkor bizonyára olyan rendeletet kell kibocsátani, vagy olyan törvényt szükséges megszerkeszteni, amivel legalább a munkások lennének megelégedve és a helyi viszonylatokhoz alkalmazva, minden érdek szem előtt tartásával kellene a gyakorlatban keresztül vinni. Mert ezzel a törvénnyel és annak kis helyeken ilyen módon való alkalmazásával sem a munkások, sem pedig a munkáltatók bizony nincsenek megelégedve.

Amundsen gépészt nem érdekelte az északi sark. — Aradiak a brazil rabszolgaságban. — A cárevics nevelője Aradon keresi hugát. — Stájerlak: Arad és Temesvár Semmeringje. — Magyarország támadja Ausztriát a likvidációs követelésekért. — Ki fedezte fel Amerikát? — Radics szabadulása amnesztiát hozott. — Francia előnyomulás Marokkóban. — Elvez és mulat a nyári Arad.

Constantinescu miniszter a konkordátum ügyében Rómába utazott

(Bucuresti, július 25.) Az Adeverul értesülése szerint Constantinescu Alexandru földművelésügyi miniszter fontos misszióval Rómába utazik, hol kihallgatáson jelenik meg a pápa előtt és Gasparri bíboros államtitkárnál. A miniszter elő fogja adni azokat az okokat, amelyek az elmúlt évben megakadályozták a kormányt a konkordátum tárgyalások befejezésében. Különösen fel fogja hívni a pápa figyelmét a csatolt területek több katolikus főpapjának hazafiatalan magatartására.

Az Adeverul értesülése szerint Constantinescu Alexandru földművelésügyi miniszter fontos misszióval Rómába utazik, hol kihallgatáson jelenik meg a pápa előtt és Gasparri bíboros államtitkárnál. A miniszter elő fogja adni azokat az okokat, amelyek az elmúlt évben megakadályozták a kormányt a konkordátum tárgyalások befejezésében. Különösen fel fogja hívni a pápa figyelmét a csatolt területek több katolikus főpapjának hazafiatalan magatartására. A lap egyben megállapítja, hogy a konkordátum tárgyalások nem szakadtak meg, a munkálatok úgy Rómában, mint Bucurestiben folynak Dolci bíboros, pápai nuncius közvetítésével. Románia és a Vatikán között tehát semmiféle konfliktus nem létezik. A konkordátumra vonatkozó egyezmény végleges szövegét az ősszel összeülő bíborosi kollégium fogja megállapítani.

A franciák visszaszorítják a riffkabilokat

A franciaellenes sajtó hamis híradásai a francia veszteségekről. A franciák eredményesen bombázzák Abd el Krim falvait.

(Páris, július 25.) Franciaellenes sajtójelentések szerint a Marokkóból érkező hadszíntéri jelentések kétségtelenné teszik Fez közeli elestét. Ezen jelentések szerint a riff-kabilok öt fontos francia állást is bekerítettek. Hivatalos statisztika szerint a július havi francia veszteségek 1600 halottat és 2800 sebesültet tesznek ki. Újabb párisi távirat szerint a riff-kabilok tervszerűen visszahúzódnak a hegyek közé, hogy kikerüljék a siklókon való összecsapást a franciákkal. A francia bombavető osztagok ma eredményesen bombázták a riff-kabil falvakat.

Painleve miniszterelnök kijelentette a francia parlamentben, hogy csak a lapokból értesült Abd el Krim riff-kabil felkelővezér békeajánlatáról. Tudomása

szerint Abd el Krim nem tett hivatalosan békeajánlatot a francia kormányoknak.

Párisból táviratozzák: A Havas Távirati Iroda jelentése szerint a francia csapatok Feztől északra előnyomultak és számos foglyot ejtettek Sage dán királyi herceg, aki századosi rangban az idegen légióban szolgált, a marokkói harcokban megsebesült. A Petit Parisien jelentése szerint Abd el Krim felkelővezér eddig nem válaszolt a békekötésre vonatkozó puhatolódzásokra. Lehetségesnek tartják, hogy Franciaország és Spanyolország újra felhívják a marokkói felkelővezért előzetes tárgyalásokra. A Matin szerint Petain tábornagy elutazása előtt azt javasolta a kormánynak, hogy Liautey tábornagyot, — aki eddig katonai kormányzója volt Marokkónak, — küldjék egy üdülőhelyre, hogy pihenje ki fáradalmait és a marokkói propagandát bízzák új kezekre.

Decemberben lesznek a községi választások.

(Bucuresti, július 25.) A legközelebb összeülő minisztertanács végleg dönteni fog a községi választások ügyében. Illetékes körök valószínűnek tartják, hogy a választásokat decemberben fogják megtartani, amely időpont az őszi munkálatok befejezése után erre a legalkalmasabbnak látszik. A közigazgatási reform végrehajtására kiküldött bizottság eddig az összes regáti és bucovinai, valamint tizenhat erdélyi megye határait állapította meg.

Határkiigazítás négy vármegyében.

Bucurestiből jelentik: Dimitru szenátor, a közigazgatási reform végrehajtására kiküldött bizottság elnöke, a belügyminiszterium több főtisztviselőjével együtt Erdélybe utazik, hogy Maros-Torda, Fogaras, Szben és Csik vármegyék határkiigazítását a helyszínen tanulmányozza.

Uj tárgyalások a CFR külföldi kölcsöne ügyében.

Bucurestiből jelentik: Aranovici párisi bankár, aki tavasszal egy amerikai konzorcium képviselőjeként a CFR kölcsöne ügyében a kormánnyal tárgyalt, tegnap ismét Bucurestibe érkezett. Hír szerint ismét felveszi a tárgyalásokat a kölcsön ügyében.

Budapesten keresik a bucaresti-i sikkasztót.

Budapest. Az aradi rendőrség táviratára a budapesti rendőrség is bevezette a nyomozást a román pénzügyminiszterium sikkasztója után. Hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Damboviceanu átszökött a határon. Ez teljesen lehetetlenség, mivel a hatóságok fokozott figyelemmel kísérik a határon keresztül utazókat. A rendőrség már nyomában van a sikkasztónak és remélik, hogy 48 óra alatt kézrekerítik.

Nagy banksztrájk Párisban.

Párisból jelentik: A nemzeti hitelbank kétezer alkalmazottja lépett ma sztrájkba, miután bér-emelési követeléseiket nem teljesítették.

Amundsen gépészét nem érdekelte az északi sark.

Őt a repülőgépgyár küldte ki és az egészről csak a motorok működése érdekelte. — Carl Feucht mechanikus kritikája Amundsenről.

(Berlín levél.) Carl Feucht, harninckétesztendő, szücszavú, kicsit fáradt tekintetű mechanikus. Résztvett Amundsen sarki expedíciójában, ő volt az egyedüli német. Nem tudós, nem felfedező, csak egyszerű szerelő. Szegény, jó Carl Feucht nem igen tudja megérteni, miért lett egyszerre értékes ember... Hangsúlyozza, hogy csupán Amundsen kívánságát és vállalata, a Dormier repülőgépgyár megbízását teljesítette, mikor résztvett az uton. Nem érdekelte az expedíció tudományos feladata, nem törődött a vállalkozás szenzációs alafestésével: Carl Feucht egyszerű utazást tett a Dormier-igazgatóság utasítására.

— Semmiféle más gyártmány nem bírkózott volna meg ezzel a feladattal — mondja értelmesen. — Az egész uton egyetlen defektusunk nem volt. Nem törődtem az alattunk futó jégmezőkkel, az expedíció céljával, esetleges sikerünkkel: egyetlen kívánságom annyit volt, hogy a gépek érintetlenül, sértetlenül kerüljenek vissza. Elgondolhatja, mennyire fájt, mikor az egyik repülőgépet a jégmezőkön kellett hagynunk. Nem tudtuk kiszabadítani a jégtömbök közül. Pedig rendelkezünk volna elég benzinnel, hogy visszahozzuk mindkét hidroplánt. Persze a kiszabadításra irányuló kísérleteink is mintegy négyszáz liter benzint emésztettek föl.

— Amundsen azt írja naplójában, hogy kénytelenek voltak leszállni, mert a benzinkészlet felét már fölhasználták és a többi a visszatéréshez volt szükséges. Nem volt módjukban annyi benzint magukkal vinni, hogy a tervezett utnál hosszabb vonalat is átrepülhettek volna? Hiszen számitani lehetett azzal, hogy a szél eltéríti a gépeket...

— Erről nem szeretnék részletesen beszélni. Nem szeretnék Amundsen ur megállapításával ellenkező kijelentéseket tenni: Amundsen ur annyira korrektül viselkedett velem szemben, hogy ez igazán keblemellen volna számomra. *En mindenestre ugy emlékszem, hogy még a leszállás után is volt annyi benzink, hogy elérhettük volna a sarkot. A leszállás nem is az üzemanyag csökkenése miatt történt. Amundsen ur megfigyeléseket akart végezni és megállapítani, milyen távolságra vagyunk a sarktól.*

— Különbösen Amundsen ur kezében volt a vállalkozás irányítása, tehát egyedül ő hivatott az ut lefolyásáról nyilatkozni. Minden esetre igaz, hogy a leszállás utáni hatalmas munka testi energiánk jórésztét felemésztette. Az ut első napjától kezdve napi háromszáz gram élelmiszer járt fejünként. A kalóriaérték talán elegendő volt, de a mennyiség bizony nagyon jelentéktelen. *Valamennyien halálosan kimerültünk, de egy percig sem gondoltunk arra, hogy talán soha többé nem kerülünk vissza.* Mechanikusan, megszokottan vágtuk fel a jégtömböket, lapátoltuk a havat, a nap bágyadtan sülött éjjel-nappal. Nem igen tudtuk, hány napja tart már az expedi-

ció. Arra sem gondoltunk, hogy a lapok annyit foglaloznak velünk, elveszetteknek hisznek bennünket, egyesek pedig segítő-expedíciót akarnak kiküldeni. Egyetlen vágyunk volt, hogy megfelelő starthelyet építsünk legalább az egyik gépnek. Mindnyájan felváltva kezünkbe vettük az ásót. Amundsen és Ellsworth ur csak úgy, mint én, vagy a többiek.

— Melyik volt az ut legérdekesebb pillanata?

— Számomra egyforma volt valamennyi: én csak a kötelességemet akartam mindenkor teljesíteni és az expedíció megfigyelé-

seivel, programjával nem éreztem szorosabb közösséget. Számomra sikerült: a motorok nagyszerűen dolgoztak. Tizenhárom éve vagyok mechanikus s repülő, de ilyen gépekkel még nem volt dolgom. Szívesen megtenném még egyszer az utat, de bizonyos előfeltételekkel. Másfelől — bár az nem annyira fontos — kicsit olcsón tettem kockára az életemet. Amundsen urtól nem kaptam fizetést és a Dormier-gyár csak rendes havi járandóságomat utalta ki. Egy norvég kereskedő ugyan ajándékozott ötezer norvég koronát, de azt hiszem, ezért az összegért Őn sem kockáztatná az életét...

— Carl Feucht gépészét nem érdekelte és nem érdekli ma sem az északi sark. Őt csak a gépek érdeklik. A gépek, amikbe szerelmes... (Berend Pál.)

Az orosz trónörökös nevelője Piradon keresi hugát.

Akinek nagyhercegnők lovagoltak a térdén. — Egy huszonkét éves alezredes sorstragédiája. — A cár kegyencei a számkivettség kegyelemkenyerén. — Hajsza az eltűnt testvér után.

(Saját tudósítónktól.) Szürke cowercot-ruhás, szőke fiatalember állított be ma déltájon a szerkesztőségünkbe. Szerényen és zavartan megáll az íróasztalok előtt és a szerkesztő után érdeklődik. Azután eladja: hallotta, a múltkoriban egy orosz kozákezeres nyomorgó lányáról cikket írtunk, ez után a nő után őhajt érdeklődni. Mindezt tört németiséggel mondja, láthatóan küzdök a helyes kifejezésekkel és örömmel csillan fel a szeme, midőn kérjük, hogy beszéljen csak oroszul, az anyanyelvén, meg fogjuk egymást érteni. Kikeressük a Közöny kérdéses számát, amelyben Dumbrowszky Fedorné, Voronszkaja Annáról írtunk.

— Nem ezt keresem — mondja — én a hugomat kutatom: Petrovszky Verát, férjezett Szomszonoffnét.

— Vjera Somsonovskaja — mondja lágy, csendes hangon, ahogyan a fehér oroszok beszélnek a Volga mentén. Valami misztikus, titokzatosan érdekes van ebben az emberben. Szinte hihetetlenül hangzik, hogy most 33 éves és a háború alatt már vezérkari alezredesi rangot ért el. Szőke feje, lányos arca van, kipirult, mint egy bakfisé. A forradalom zürzavarában külföldre menekült egyetlen hugát keresi, akit Romániában sejt. Azután kérésünkre érdekes és figyelemreméltó részleteket mesél el a saját zaklatott életéből. Sokáig az orosz trónörökös katonai nevelője volt, a szentpétervári udvar levegőjét szivta, egészen kivételes katonazseni, annyi háborús kitüntetés van, hogy ké: sorban sem fér el a mellén, a vezérkarhoz volt beosztva a háború alatt, gázbombakonstruktor, harcolt a lengyelországi, a román fronton, Kolcsak hadosztályában a bolsevikiek ellen, haslövést, tüdőlövést kapott, vérhasban volt és két ujját a bal lábáról leamputálták fagyás következtében. — minden történt vele, így ahogy áll előttünk, ezzel a hamvas, lányos arccal, fitos

orrával, ábrándos kék szemével, szőke selyemhajával és apácás csendességű beszédével. Midőn kételkedve nézünk rá, sárgult okmányokat szed elő szarvasbőr tárcájából. És kiterjeszti elébünk, míg beszél:

Az orosz trónörökös nevelője.

— Petrovszky Alexa a nevem, vezérkari alezredes voltam a cári hadseregben. Katonai tanulmányaimat Franciaországban, a Saint Cyr l'Ecoleban végeztem kitüntetéssel és tizennyolc éves koromban már az első számú gárdaezred hadnagya voltam, a cári palotába osztva szolgálattételre. Szegény Olga és Tatjana nagyhercegnők, még mint apró gyermekek a térdemen lovagoltak. A fenséges cárnőt gyakran kísérttem el lovaglásaira, majd II. Miklós cár személye körüli ordonánctiszt lettem. Kapitány koromban ért a magas kitüntetés, hogy Alekszej cárevics katonai nevelését rám bízta. Nagy dicsőség volt ez, szegény édesapám, aki kozákezeres volt a jekaterinoszlávi guberniában, ugyancsak büszke volt rám.

Mig az orosz gárdatiszt beszél, a ceruza gyorsan siklik a papíron, mint fekete hajó a fehér vizeken és szeszélyes betűhullámok maradnak utána. Kék gyerekszeme kíváncsisággal követi a hullámokat szantó ceruza futását s ha egy pillanatra megpihenünk, aggodalmas arccal kérdezi:

— Harasow sto hovorim? (Ért mit mondtam?) Megnyugtatjunk. Értjük.

És nem gondol gyászruhás légiókra...

— Őrnagy voltam már, midőn harcéri beosztást kaptam. 1916-ban, mert addig a szentpétervári arzenálban dolgoztam a municiógyártásnál. Egészen különleges szerkezetű és pokoli hatású gázbombákat konstruáltam. Saját terveim szerint. Az összetételét ezeknek a borzasztó emberirtó sze-

reknek nem árulhatom el, ez Oroszország hadititka. En erre a minden oroszok cárijának esküt tettem. A cárt meggyilkolták s most várom kell, míg új cár ül fel Oroszország aranytrónusára, aki feloldozhasson adott esküim alól.

Nyugodt hangon mondja mind ezt az a lányos arcú, szelíd szemű ember. Az arcán egy idegizom sem rándul meg. Valahogyan természetesen tartja, hogy az emberek tömeges gyilkolására szolgáló tudását és tehetségét a hazája javára fordította. Egészen bizonyos, hogy éjszakánként nyugodtan alszik, nincsenek lelkiismereti furdalásai és még talán sohasem gondolt a gyászkendős, fekete ruhás asszonyok beláthatatlan légióra, amik konstrukciót gyakorlati beválását bizonyítják. Aki milliók helyett egyet keres.

— Azután kiűtött Nagyországban a „szabadság.” Vörösbe fordult a világ, édesatyámat meggyilkolták az Urak tövén, anyám és fiatalasszony hugom menekülni kényszerültek. Sógorommal Kolcsak tábornok hadseregében harcoltam a Kaukázusban a kommunisták ellen. Azután elvérzett a szemem láttára a sógorom, anyám számkivettségben halt meg és két esztendeje vagyok Romániában, hogy nyomavesszett nővéremet felkutassam. Az egyetlen, aki még vér a véreből. Akkor menekültem el szerencsétlen hazából, midőn Kolcsak tábornok belátta, hogy meddő az erőlködése a vörös fánk ellen és feloszlatta a hadseregét. En az utolsó lehettem is küzdöttem volna édesörömet. Csak bár a hugomat megtalálnám! A timisearai gyufagyár kénkeverő és foszforkészítő osztályának vagyok a vezetője. Szívesen figyelek fel minden riportra, amit orosz nőkről írnak a lapok s az az érzésem, hogy egyszer mégis csak megtalálom. De kérem, nem Dububrowszkynénak hívják, — mondja kimenőben — nagyon kérem az urakat, hogy rövid uton értesítsenek nyomban, ha a testvéremről valamikor valamilyen meg tudnának. Igazán nincs más senkim...

De az emlékei azok megvan-nak s még csak nem is kísértik borzalmukkal ezt a rózsaszínarcú fiatalembert. Gyászbaborult milliók kereszthetnek rajta milliók életét és ő csak egyért eseng, aki pedig talán meg sem halt, mint az ő pokoli találmányától rengetegek.

Peló Gergely.

A bőrbetegsések

A bőrbajokból származó fájdalmakat, ha a Cadum-kencsőt idejében használjuk, elkerülhetjük. Rögton véget vet a viszkettségnek, minden gyulladást vagy daganatot enyhít vagy gyógyít. Sok szenvedést lehet elkerülni, ha idejében használjuk a Cadum-kencsőt ezema, furunkulusok, orbán, rüh, sömör, horzsolások, hemoroidok, himlők, var, kopaszág ellen. Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Nagyban: a Standard-drogériában, București. 3972

Mondja, asszonyom, miért?..

A nagyságos asszony tegnapelőtt elítélőleg nyilatkozott a strandtrikókról. Ott állt az uszoda lejárata előtt és barátjának ezt mondta: „urino nem mutogatja bájjait olyan tulságos nyíltan, mint teszem fel az a szökehajú bájos és csinos leányka, akinek testéhez hozzátapad a trikó szövete és plasztikusan domborítja ki formáit.” Azt, hogy az a bizonyos leányka bájos és csinos volt, nem önagysága állapította meg, hanem mi, férfiak. Ez természetes is, hiszen ilyesmit önagyságtól nem is kívánhatunk. Nagyon meg volt botránkozva és megróttta a huszadik század erkölceit, amelyek megcsufolják a legszentebb morált és megvetően nézett végig egy magas fekete, bubifrizurás nőn, aki nem átalott szintén trikót viselni. A nagyságos asszony egy kicsit alacsony volt és egy kicsit kövér. Nem volt tulságosan szép, sem tulságosan csinos. Fekete fürdőkosztüm ögött testén és a kosztüm nadrágja az igen rövid kis szoknya alatt egészen térdéig ért. A fekete kosztüm sárgával volt szegélyezve és ne haragudjon rám nagyságos asszony, de eíárlom, hogy a férfiak csak futólag pillantottak Önkegyedre és némelyiknek a szájára a gunyos mosoly árnyalata ült. Én csak azért néztem meg jobban önagyságot, mert a strandtrikókra vonatkozó kritikáját kis-sé tulhangosan nyilvánította. Ellenben a szöke és fekete hajú trikós hölgyeket, minden férfi megelégedetten, örömmel gyönyörködve, vagy kíváncsisággal nézegette, sőt bevallom, magam is rajtuk felejtettem szememet. A nők is nézegették a trikós hölgyeket, — gyönyörködve vagy irigykedve.

Ha most felkeresném önagyságot és meginterjúvolnám, hogy miért kifogásolja a strandtrikót, így válaszolna:

— Azért, mert aljas vágyakat akarnak ébreszteni a férfiakban, azok, akik trikót viselnek a strandon. Mert meg vagyok győződve, hogy a mai erkölcstelenségnek elsősorban a meztelenség az okozója. Ha tőlem függne, feltétlenül megtiltanám a trikó viselését a strandon, mert mindenki beláthatja, hogy azok a nők nem azért, a napért vagy homokért járnak a strandra, hanem, mert mutogatni akarják magukat. A strandon válnak könnyelműekké leányaink és a strandból indul ki minden szemérmetlen divat. Ha másképp öltöznének a strandon, jobbak volnának az erkölcsök.

Körülbelül ezt mondaná önagysága, magára szedve ósdi morális konvenciók nyakig begombolt ruháit. De ha megkérném, hogy vesse le ezeket a konvenciókat, amelyek olyan ellenségei az őszintesének, mint tűznek a víz, ha megkérném, hogy szálljon magába és próbálja agyának valamelyik eldugott rekeszében felkutatni önmagát, hogy ne a felüle-

tes, betanult gondolatok adják szájába a szavakat, mondja, mit válaszolna erre? És ha azt mondanám, hogy egész lényéből, szemé árnyalatából, karja lendületéből és ósdi fürdőruhájából szinte

feljajdul a jövő, a reménytelenség, mit tudna erre válaszolni? De őszintén...

— Miért sóhaj asszonyom és mitől olyan nedves a szeme?...
Pilisi Géza.

Aradiak a brazilai rabszolgaságban

Egy Aradra visszatért kivándorló elmondja a fazendák rémségeit. — Pénzért adják el a kivándorlókat az ültetvényeseknek. — Szenvedések és mérges higycék az egyenlítő ege alatt.

(Saját tudósítónktól.) Foltényi Alajos apró, köpcös kis emberke, parasztra oltott ur. Az édesapja még a földet turta a Barcaságon, de belőle már mindenáron urat akart nevelni, magánál különbet, többet. Talán ezért is gyötörtette fiát nyolc esztendőn keresztül a brassói gimnáziumban. Bizony ráment a kis gazdaság egy része, míg az Alajos gyerek szerencsésen megusza a — pótérettségit. Elurasodott, a keze kifinomodott, izmai elpetyhüdtek és az orrát fintorgatta az istállószagra. A nyakas székely fia egészen elkorcsosodva került már a fajú jegyzője mellé irnoknak.

Ott sem akart dolgozni, az esze csak léhaságokon járt, folyton a könnyelműek társaságát kereste. Mikor azután a marhajárlat-levél kezelése körül egy ízben nagyobb összegű hiányt fedezett fel a rovacsozó bizottság, Foltényi Alajos úgy menekült meg az igazságszolgáltatás lesújtó kezétől, hogy megszökött Aradra. Itt egy darabig ügynökösödött. Emberral kereskedő kivándorlói társaságoknak áldozatokat hajtott fel, szegény, szerencsétlen, az ígéretek kincses országába vágyó mincsteleneket és az értük kapott judáspénzen nagylábon élt. Nem sokára azonban itt is égni kezdett a talaj alatta és az egyik kivándorlói iroda által rendelkezésre bocsájtott ingyenes jeggyel maga is kivándorolt Braziliába.

Három esztendőt töltött Foltényi Alajos a fazendák és kinszenvedések országában elképzelhetetlen gyötörések és nyomorúságok között, míg szerencsés véletlen folytán megszabadulhatott onnét. A sorsa egész regény, és egyes részletei itt következnek:

Halzsíros ételek és korbácsütések.

— A londoni „Occident” kívándorlói társaság ügynöke voltam az aradmegyei falvakban, midőn 1922-ben arra a gondolatra jöttem, hogy magam is kitapasztalom, hogy mi igaz abból a sok fényes ígéretből, amit a társaság általam hiszékeny emberek számára Brazília könnyel és vérrel áztatott földjén kilátásba helyezett. Utlevelet szereztem és elutaztam Londonba, majd május hónap folyamán a liverpooli kikötőből a „King Edward VII.” hajón Braziliába szállítottak el a társaság költségén.

Az udvarias és szíves bánásmód azonnal megváltozott, mi-helyt a hajó elhagyta az angol partokat és kisiklotti a nyílt tengerre. Nem csak azért voltunk foglyok, mert köröskörül csak a ten-

ger haragos vizét láthattuk, de a velünk való bánásmód és az ellátásunk is a rabok életére emlékeztetett. *Ehetetlen, olajjal, halzsírral elkészített ételeket kaptunk már az uton is, a legkisebb vétségért pedig huszonöt korbácsütést a meztelen talpra. Közel nyolcszáz ember kínlódott végig három heti tengeri utat így, akik Európa összes nemzetségeiből verődtek össze, hogy utra keljenek Brazília lidércálgal fellobogó kincseit megkeresni. Sokan már az utazás első napjaiban megátkozták a hajóra lépésük pillanatát, mások viszont azért türetek és szenvedtek, mert abban reménykedtek, hogy partraszálláskor minden megváltozik és a brazilai hatóságok meg fogják torolni a rajtuk esett sérelmeket.*

A pernambucoi kaucsukfazendákon.

— A huszadik nap futott be a hajónk *Pernambuco*-ba. Sötét éjszaka volt, midőn a King Edward VII. odafarolt a pernambucoi kikötő dokkjához. Zuhogó esőben, fáklyavilágítás mellett tereltek bennünket egy férgektől hemzse-gő fabarakba, ahol éjszakára ránk zárták az ajtókat és éten, egy kőitató vályu poshadó vize mellett töltöttük ébren az egész félelmetes éjszakát. A villámok koronkint bevilágították a deszkaalkotmány, résein a riadt emberek-re, akik rothadó szalmán küzködtek az elalvás veszedelmével, nehogy a milliárdnyi *moszkátok, dög legyek, hangyák, bolhák és poloskák* martalékaik legyenek Brazília átkozott földjén töltött első éjszakán.

— Másnap kora reggel a még mindig szakadó esőben *csordaként hajtottak bennünket fegyveres fedezet alatt* ki a várostól mint egy nyolcvan kilométernyire levő *küvéültetvényekre, pamut- és kaucsukfazendákra*, ahol a meghallgatásunkat, kívánságunkat és panaszainkat figyelembe sem vették, hanem *mint rabszolgákat adtak el bennünket drága pénzért Panha de Randey Finzi portugál ültetvénytulajdonosnak*. Itt kényszermunkára szorítottak bennünket, ugyszólván minden ellenszolgáltatás nélkül, örültünk, ha másnaponkint száraz kenyeret ehetünk.

Rabszolgázadás az egyenlítő alatt.

— A felügyelőink jól fizetett, szálas négerek voltak, akik embertelen kegyetlenséggel nyuztak bennünket és kipréselték belőlünk a naponta előre ránszabott teljesíthetetlen munkát. *Járványok, vadállatok, mérges higycék és pokoli élősdi férgek pusztították el*

közülünk azokat, akiket a mocsár-láz és az egyenlítői kiima meghagyott. Három álló esztendőig görnyedtem százkiló kaucsukkal meg rakott puttonyok terhe alatt. Aki közülünk csak egy pillanatra is fáradtan elernyedett az emberi erőt felülmúló munkában, annak hátán már is vért serkentett a négerek szeges korbácsa. Silány táplálék és irtózatoss szenvedések között betegen vonszoltuk magunkat, hogy eleget tegyünk a rabtartó fazendatulajdonos üzleti érdekeinek.

— Azután egy tömegkorbácsos lát után mégis csak öntudatra ébredtünk és fellázdadtunk kinszónk ellen. Néhányunknak sikerült a szökés. Heteken át bujdostam har madmagammal, akik román állam polgárok voltunk, míg Rio de Janeiroba tudtam veszély nélkül eljutni, ahol a román konzulátuson hozzásegítettek bennünket a haza jutáshoz. Most itthon vagyok és időközben elhalt édesapám után maradt kis vagyomból próbálok meg új élethez kezdeni.

(—6—1v.)

A Bethlen-kollégium felhívása az erdélyi magyarsághoz.

A romániai magyar középiskolák között a nagyenyedi Bethlen-kollégium főgimnáziuma talán az egyedüli, melyben az elmúlt 1924. 25. iskolai évben a tanulók létszáma nem apadt, hanem emelkedett. Ezt főképp annak köszönhetjük, hogy a magyarság megértette azt a felhívást, melyet az intézet vezetői a múlt év nyarán azzal intéztek hozzá, hogy minél több magyar ifjut küldjön az intézetbe; de köszönheti másfelől annak is, hogy Nagyenyed magyar közönsége is meghallotta az idők intó szavát s páratlan áldozatkészséggel sietett a tanulók segélyezésében az ősi vagyonából kiforgatott kollégium támogatására.

Ezt a múltakból öröklött és a jövőre is megtartandó kultur értéket hangsúlyozza az intézet igazgatósága most is, amikor a múlt évi tapasztalat alapján ismét arra kéri Erdély magyarságát, s elsősorban a református papokat és tanítókat, hogy *irányítsák a tanulni vágyó ifjuságot minél tömegesebben a Bethlen-kollégiumba*. Ezzel szemben az intézet előjárósága és tanári kara még fokozottabb erővel készült folytatni arra irányuló munkáját, hogy a tanulók segélyezése még magasabbra emelkedjék.

A felvételre vonatkozó tudnivalók a következők: Ugy a gimnáziumba, mint a polgári leányiskolába elsősorban ref. vallású növendékek vétetnek fel. Nem református vallású keresztyének is felvehetők, ha lakóhelyükön felekezetiüknek megfelelő intézet nincs. Mivel azonban az ilyenek felvételéhez szükséges a kerületi inspektorátus hozzájárulása, hogy az igazgatóság a hozzájárulást idején ki- eszközölhesse, felvételi folyamodványok legkésőbb augusztus 10-ig benyújtandók. Azok akik kedvezményért folyamodnak, okmányaik mellé csatoljanak *hatósági igazolványt szülőik pontos vagyoni és családi állapotáról*.

Ehgyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER - féle

IGMANDI

keserűvíz

Jó étvágyat,
kellemes közérzést

4884

és munkakedvet biztosít.
Az IGMANDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

Radics szabadulása általános amnesztiát hozott.

Oriási izgalom Horvátországban. — Mi igaz a magyar-osztrák-horvát monarchia tervéből.

(Zágráb, 1925. július 25.) A jugoszláv politikai életnek nyári szünetét élénken foglalkoztatja a le tartóztatva volt Radics-párti képviselők és magának, Radics Istvánnak a szabadlára helyezése és politikába való belépése. Rendkívül mélyreható következtetéseket vonnak le a parasztpártnak a radikális párttal történt lepaktálásáról és politikai körökben rövidesen az a vélemény alakult ki, hogy ennek következtében a jugoszláv politikai életben nagyarányú eltolódások fognak bekövetkezni. A szabadlára helyezett parasztpárti képviselők nyilatkozatai ugyan megcáfolják a komolyabb együttműködés tényét, s akadnak egyes politikuskok, akik rendkívül optimisztikus hangon harcolnak továbbra is a parasztpárt függetlensége mellett. Ezek szerint teljesen lehetetlen lenne egy koalíció s ha még is megtörténne, ez a legnagyobb áruháza volna a horvát parasztság ellen. A mérsékeltbb horvátok azonban csak a múlt bűneiért, Pribicevicsék hétéves horvátországi rémuralmáért emelnek vétőt. Ezek az elmúlt állapotokat a legnagyobb politikai gonoszszágnak bélyegzik s párhuzamot vonnak a Pribicevics és Vilder működése és Ausztria-Magyarország által teremtett helyzet között. Ezeknek a mérsékeltnek van a legnagyobb hitük s a nép hangulata mellett már a kormánytól is értek el nagyobb engedményeket. A pártszempontok szerint dolgozó és korrumpált tisztviselők kicserélését felsőbb helyről már is elrendelték, ezt követni fogja az üldözött horvátok javára kiadandó általános és teljes amnesztiá. Utána sor kerül a horvát vasúti vonalak javítására, amit évek óta féltékenységből halasztgatnak, mert félnek a horvát főváros ipari fellendülésétől. Ezért nem engedélyeznek új gyár-építési munkákat sem s a horvátoktól háromszor annyi adót szedték az elmúlt évben, mint Belgrádban három év alatt. Az építkezések is megkezdődnek rövidesen, amit szintén Belgrádból gátoltak meg. A tönkrement kikötők rendbehozása és a fergalom hiánya miatt szünetelő hajóstársaságok is rövidesen újra fellendítik a horvát tengervidék kereskedelmi életét. Ezt ígerte a kormány és a mérsékeltbb horvátok ezért nem forszírozák egyelőre a közjogi kérdéseket, ami szerintük ugyan még nem jelenti azt, hogy megválnának elégedve a centralizmussal és az alkotmány régebben is kifogásolt intézkedéseivel.

Radics István elnöklésével tegnap gyűlést tartott a parasztpárt, ahol elhatározták a klub új politikájával nem szimpatizáló Bucsi, Jagatics és Uroics nevű képviselők kizárását. A gyűlésen heves összeszólközés volt a párt meghasonlót: tagjai között és Trajanovics képviselő nagy zajban több levelet olvasott fel a horvát nép köréből, akik elítélik Radicsék pártfordulását. A gyűlésen Radics ismertette a közte és Wolf osztrák ezredes között annakidején létrejött megegyezést, amely szerint

a parasztpárt hozzájárulna a Habsburgok restaurálásához és az új monarchia Ausztriából, Magyarországból a független és teljesen egyenrangú Szlovéniával és Boszniával kiegészített Horvátországból alakul volna. Ugyanis előzőleg ezt osztrák politikai körökben

szellőztették s ezzel a leleplezéssel akarták ráijeszteni az engedelmessé lett Radicsra. Radics a gyűlésen tiltakozott a platform ilyen beállítására ellen, ő annak idején csak mint társalgási témát vitatta meg az új monarchia visszaállítását. Erős hangon kikelt a folyton rágalmozó és mindenkit denunciózó konzervatív osztrák politikuskok ellen, akik érthető ijedséggel igyekeznek Radicsot kompromittálni. Radics mosakodását a klub igen hüvös hangon fogadta.

Élvez és mulat a nyári Arad.

Riport az aradi éjszakáról. — Pezsgő és szódavíz. — Razzia a „szalmák“ körül. — „Bábika, gyere haza!“

(Saját tudósítónktól.) Eddig úgy gondoltam, hogy van az Idő kalendáriumában egy fix terminus, — amelyik, mondjuk a Gergely-naptár július elsejével egyezik — és ezen a napon eigáncsolhatatlanul ránkperzselődik a nyár a fürdözések és lesülések ideje. Bevallom: felsültem ezzel az évszázados teoriával, csatlakoztam a meteorológiában és „időprognózisokban.“ Magam akartam tehát személyesen impressziókat gyűjteni.

A Dáciától a Városi kavázházig.

Meleg, csillagos este indulok felfedezni a mondain Aradot. Kilenc óra mulott, a Dácia zsufolt terraszán ugyan „nincs tenyérnyi zöld hely sem“, de azért egy helyet mégis lehet kapni. Itt csupa törzsvendég ül, nyár van és még is a féli konzumálás cikkeit látom: forró fekete, imbisz, tojásélik. A nagy meleget csak a jegeskáv és a fagyalt igazolja. És még valami. Hirtelen összetolnak négy-öt asztalt, innen-onnan felállnak és a kis térségen imbolyogni kezdenek a shimmy-melódia. Ugyanígy pezseg az élet a Városiban is. Itt már jobban szemügyre veszem az arcokat, a kisebb asztaloknál nagyon összebujnak a párocskák, de ezeket nem a kánikula, hanem a „szalmaság“ fűti. Persze férfiak. Jégbehűtött italokat isznak, az asztalon hatalmas csokor, öngysága lehunyt szemmel dudol és nyilván arra az ezüstretükülre gondol, amit a tüzes szalma ígér neki emlékül... De vannak nők „szalmák“ is. Egy magas szőke hölgynek például Karlsbadban remél izmosabb erőre fogyni az ura, egy fitos barna menyecske pedig egy fiúmejt képeslapot mutat üdülő férjétől. Ezek azonban korrektül csinálják a dolgot, a hivatalos házibarát oldalán hűsölik a kánikulát. Két lépésre a Várostitól a Kánya-terasz terül el s husz négyzetméterével egy kis darab München reprezentál, itt csak a sör járja, de ez aztán derekasan. Tekintet nélkül a felemelt sörátrakra.

Esti élet a természet ölében.

De ez még nem az igazi nyári kép. Az éjjeli élet a „zöldbe“ van ilyenkor. Már messziről harsog a parki Kioszk jazzband-je, pár nap óta bar ez a kies oázis. Egy vidám pár jávát lejt a rögtönzött dobogón és a zsufolt asztalok körül gondtalan percek felé csuhajoskodik a nyáregi mámor. Itt már hánssítatlan a mondain. A bárt

fiatal lányok és fiúk kíváncsiságok körül, itt kívül a kerítésen is nagyon jól mulatnak és két bokor között még táncolnak is. A nyári mozinak épp most lett vége. A Marosparti vendéglőben hirtelen nagy tumultus keletkezik, de pár perc múlva már sima a „terep“ és az ellepett asztalok mentén gépfegyver-ütemben kezd működni a dugóhúzó.

A „Fekete báránnyól“ a volt „Magyar Királyig.“

Mos az állomás környékét ve szem megfigyelés alá. A Fekete báránnyban megragad egy kép. Idős pár ül egymással szemben, a férfi sovány, sápadt és bus, az asszony kövér, kifestett és tulotul vig. Pezsgőt isznak — szódavízzel. Az asszony a telegyűrűs ujjával eteti a férfit, aki unatkozva nyeli és még a szivart sem veszi ki a szájából a saját kezével. Aztán nagyon elresterik magukat, mikor a szomszédban hangosan nevetni kezdenek a „bábos“ idillen. A városliget füledd sötétségben hallgat, itt csak vasárnaponként van élet. Egy kerülővel most a Csüdüngülőhöz érek. Itt a kügli dominál. Persze fogadásba mennek a dobások s egy nagy asztaltársaság az összes található italokra kimondta mára a nacionalizáciást. A „Vademéber“ szelid zöld jében is vereséget szenved a kánikula. Itt kócós, hálógines kisüü lép az egyik asztalhoz, ahol bubirizurás hölgyet zavar meg a sirsával. „Gyere haza, Bábika, addék már vacsorát, éhes vagyok.“ A hölgy bosszusan kel fel. A fiú — nagyanya volt. A Werkmeister-féle vendéglő előtt kilenc bérkocsi áll. Itt is sokan hűsölnék. A volt Magyar Királyhoz éppen éjféltre érek. Ilyenkor záróra van itt, már szedelőzködik is az AAC-társaság. Megyünk kifelé és az új aradi uton három robogó autóból kurjongatnak felénk, nyilván ezek is mulatni jönnek be Aradra.

A vendéglősök panaszkodnak, hogy tönkre kell menniök, a tartós eső tönkre tette őket. Még ha októberig is eltartana a meleg, akkor sem tudnák behozni a veszteséget. Így a vendéglősök. A vendégek ellenben ugyancsak cehelnek, folyik az ital és fogy a pénz. Az emberek szórakoznak, tobzódnak, élvezik a meleget, belemérülnek a mondain-be és csak arra vagyok kíváncsi, hogy tényleg olyan nagyon nyomja őket ez a súlyos gazdasági esztendő?....

(p. p. a.)

Volt aradi család tragédiája.

(Saját tudósítónktól.) Egy Aradról elszármazott család megrendítő tragédiájának híre érkezett ma délelőtt Budapestről. Rövid távirat jelentette, hogy Friedmann Alfréd 32 éves butorgyáros lakásában megmérgezte magát s mire tettét észrevették, kiszendetett. Hetekkel ezelőtt beszámoltunk arról, hogy Friedmann Ernő volt aradi 33-as tiszt, aki egy itteni vállalatnál volt alkalmazva, Budapesten egy szállodai szobában felakasztotta magát. A ma érkezett távirat Friedmann Ernő öccsének, Friedmann Alfrédnek öngyilkosságát jelentette. A két Friedmann testvért nagyon sokan ismerték Aradon és tragikus haláluknak híre mély részvétet keltett az ittlakó rokonság és az ismerősök körében. A két testvért váratlan gazdasági veszteségek kergették a halálba, az utóbbi időben kétes kimeneteli merész vállalkozásokba fogtak s a veszteségre ugyszólván egész vagyoniukat áment. Friedmann Alfréd levelezésben állott egy aradi vállalkozóval, aki őt alkalmazta és állását augusztus elsején kellett volna elfoglalnia.

Van még romanticizmus

Öngyilkosság a csehszlovákiai nuncius afférja miatt.

Prágából jelentik: Tegnap a Mohiva folyóból egy férfihullát fogtak ki. A vizsgálat megállapította, hogy nem fulladás okozta a halált, hanem revolvergolyó, amely a jobb háltékton hatolt be. Kijétét nem lehetett megállapítani a hullának, de a zsebében talált névniküli levél magas intelligenciájú, de romantikus hajlamu fiatalemberre vall. Finom, kiirt írásu levele így szól: „T. Cim! Lehet, hogy halálom eredetisége miatt gyanut fog kelteni, mert eddig még nem halottam, hogy életunt ember egyszerre lötte volna magát föbe és ugrott volna a vízbe. Megindokoljam? Valóban nincsenek indokaim, talán más az én helyember tudna találni egész sereg okot.“

Hosszas boncolgatás után rámutat az állami alkalmazottak, különösen a fiatal tanítók, súlyos helyzetére, de hangsúlyozza hogy nem tartozik közéjük. Végül így fejezi be a levelét: „A végső sebet a pápai nuncius afférja vágta lekemen. Nemzet, amelynek olyan dicső multja van, mint a csehnek, kénytelen meghajolni azok előtt, akiket legyőzött. Testvérek, halálom előtt szölok hozzátok: ébredjétek fel! Legyen a jelszavátok: el Rómától!“ Aláírás nincs a levélen. Az öngyilkos tárcájában találtak egy Pilik névre szóló zálogcédulát, amelyet a prágai központi zálogház állított ki. A cédula szerint július 14-én a zálogházban 60 korona kölcsönt adtak egy aranyórára és két aranygyűrűre. A romantikus hajlamu öngyilkos kilétének pontos megállapítása folyamában van.

Őszi divattlapok

(férfi, női)

Lébl hírlapiródába

Arad, megérkeztek. 4164.

SZÍNHÁZAI MŰVÉSZET

* Magyar zeneszerző nagy kitüntetése. Párisból táviratozzák: Szántó Tivadart, a világhírű magyar zeneszerzőt és zongoraművészt a francia köztársaság elnöke a francia becsületrenddel tüntette ki. Szántó Tivadar a háború kitörése óta az első magyar, aki a becsületrendet megkapta. Szántót nemcsak miut zongoraművészt, hanem mint zeneszerzőt is nagyrabecsülik Franciaországban. Főleg hegedűversenyei, szimfonikus képei és magyar népdalvariációi keltezték felhívást. „Táfun” című operáját a mannheimi színházban nagy sikerrel mutatták be és a legközelebbi szezonban tíz német operaház és az antwerpeni belga opera fogják bemutatni.

* A sighthoarai diákok lippai hangversenye. A sighthoarai (segesvári) szász diákok az elmúlt napon jól sikerült hangversenyt rendeztek Lipován (Lippán). A szép bevételből, mely az egész lipovai (lippai) társadalom áldozatkészsége folytán gyűlt egybe, a diákok a jövő évi kiadásait fogják fedezni.

* A nyugdíjas színészek javára rendezendő színelőadás ma, vasárnap este 9 órai kezdettel zajlik le a nyári szinkör helyiségében, amikor is színrekerül az Árendás zsidó, K. Angyal Ilkának népszínműve. Az ünnepi estét Fekete Tivadar író prólogja vezeti be, majd a nyugdíjas színészek apoteozisa következik. Az előadás alatt Huszár Károly cigányzene mellett fog dalokat énekelni. Jegyek a délelőtti folyamán fél 11-től fél 1-ig a téli színház pénztáránál és este 7 órától a szinkörben kaphatók.

* Lengyel Irén Clujra szerződött. Az aradiak nagyszerű primadonnáját, Lengyel Irént szeptember 1-től Clujra, Janovics Jenő dr. szintársulatához köti szerződésbeli kötelezettsége. A művész nő Erdély székelylén, szokatlanul magas havi fix összeg mellett, mint vendégprimadonna szerződött le azzal, hogy hónaponta legalább tízszer tartozik játszani és Clujra kell laknia. Lengyel Irén most még két estén Timisoarán játszik, azután megkezdí nyári szabadságát és Vizakna fürdőre megy. Cluj szerződése mellett Lengyel Irén, valószínűleg Budapesten is fog játszani, egy magyar fővárosi színház ugyanis most arról tárgyal vele, hogy szabadságidejét a magyar színházok részére kösse le.

— Pincér, ez itt egy vegetárius vendég?

— Igenis uram.

— És művirág van az asztalukon?

— Muszáj kérem. Egyszer igazi virágot tettünk minden asztalra és megették a törzsvendégek.

Egy afrikai őserdőből a következő táviratot küldték ma Daytonba:

— Nekünk már rég nincs inyunkre, hogy a rokonságot anyvira felhánytorgatják. Az őserdő előtt hiába próbáltunk kimagyarázkodni, mindenki lenéz és megvetett minket. Most végre a bíróság rehabilitált. Köszönet és néla! Aláírás: Gorilla, Csimpánz, Maki és társai.

Folytatják az utlevélpanama tárgyalását.

(Bucuresti, július 25.) A bíróság tegnap folytatta az utlevélpanama perének tárgyalását. Tudvalevő, hogy a legutóbbi tárgyaláson a bíróság helyt adott a károsultak képviselői kívánságának és tegnapra beidézte Franasovici volt belügyi államtitkárát. A tárgyaláson Balian ügyvéd bejelentette, hogy Franasovici nem jelenik meg a tárgyaláson, mert beidézése törvénytelen. A volt államtitkár nem ültethető a vádlottak padjára, mivel a vizsgálóbíró végleg megszüntette ellene az eljárást, de ezenkívül a panamában semmi novum nem merült fel. Brinberg ügyvéd rámutatott arra, hogy még akkor sem vonható Franasovici felelősségre, ha tényleg vád alá kellene helyezni őt, mert a miniszteri felelősségről szóló törvény alapján külön bíróság elé tartozik az ügye. Niculescu ügyész felszólalása után a törvényszék elnöke közölte, hogy hét ón hirdeti ki végzését. Ugyanekkor fog dönteni a bíróság Filipovici fűváltott szabadlábra helyezési kérelme fölött is, amelynek indokolása az, hogy az előzetes letartóztatás tartama meghaladja a ki-róvándó büntetés maximumát.

Stájerlak: Arad és Temesvár Semmeringje.

Füüdőlevél a gyönyörű nyaralóhelyről és az itt uralkodó balkáni állapotokról. — Fantasztikus árak, lehetetlen vasut-, posta- és táviróforgalom.

Halkan suttogó fenyők között két pillangó nászutra indul... Madárdal. Mellettem női kacagás csilingel. Bűbájos, régi magyar nóták elhaló bánatát hozza felém a szél... Az ágakon csillogó napsugár táncol, a közeli rét szinte, ujjongó zöldjéből az érett, buja nyár minden illata árad... A tiszta kékben pompázó eget megdermedt hegyóriások tartják. Stájerlak, Arad és Temesvár Semmeringje pazarlón, tékozzója csodás szépségét.

Meredek sziklafalak és félelmes mélységek között kuszik a vonat Oravicáról fel Aninára. Stájerlak vasuti állomásához. A természet minden szépsége ott tündököl a kanyargó, ziháló vonat mentén, amelyet emberi zsenialitás vezet tátongó szakadékokon és sötét alagutakon keresztül. Széles e világon, — különösen a fürdőhelyekre, — a legtisztább és legjobb vonatok közlekednek. Itt csak háromosztályos kocsi álló vegyes vonatot indítanak Aninára, s ezekből is rendszerint hiányzanak az ablaküvegek, úgy, hogy az alagutakban akadálytalanul tódul a rettenetes füst és a fojtogató korom, az amugy sem tiszta vagonokba. Hallom, hogy emiatt mérgezési esetek is történtek. Ez botrányos, tarthatatlan állapot. A télen három hónapig barangoltam Itáliában, Ausztriában és Csehországban, de ott még repedt üveget sem láttam a vasúti kocsikon. Az oravicai „resti”-ben az étel ehetetlen. A kenyér fekete. Ajánlom ezeket a tényeket Pop vasutigazgató figyelmébe.

A Kocsis, aki Anináról felvysz Stájerlakra, a fél óras utért 200 lejt kap. A bazarban egy iv fogalmazópapíros két lejt. Vajjon az illetékes főszolgabíró tud-e ezekről.

Ollingerék nyaralója tömve vendégekkel. Arad, Temesvár, Nagyvárad, Versecz, Budapest és Belgrád küldte el képviselőit. Aradról dr. Hotoranné, Bnickner Mária, Rosescu Elvira, Temesvárról Fekete Pál és felesége, dr. Schmitz, a Koch-család, Kiss Böske, Jarritzné és Lilly leánya, Weinergvárigazgató és neje, Óváriék és a fess Paviovic Maca üdülnek

itt. Kubán Endre és David Ocfavián lapszerkesztők most utaztak haza, Gokler Gyula és Fleischer nagyváradi hírlapíró még itt vannak.

Posta és telefon... Évek óta ez a két intézmény, amelyek a pompás levegőn kívül híressé tették Stájerlakot. De nem azért, mintha pompásan működneek. Sőt ellenkezőleg. Gyorsabban tette meg Amundsen északsarki útját, előbb lesz beke Marokkóban és hamarabb érik el a németek a békeszerződés revizióját, mint hogy a fűrdővendég kapcsolatot kapjon Araddal vagy Temesvárral. Hétszámra lehetetlen a telefonbeszélgetés. Janicsek Mariska, a stájerlakai postáskisasszony sem válik díszére a posta intézményének, mert elfelejtkeznek arról, hogy ő van a közönségért és nem a közönség ő érte. Szükséges volna felettes hatóságának oktató közbe lépése. Lévelek és újságok négyöt nap múlva jutnak el a címzett-höz. És külön kell fizetni a kézbesítésért! Táviratok, — ha jól megy — harmadnapra kerülnek ide. Ma, a rádió korában...

Szerefcse, hogy pompás a levegő és Ollinger mama főztje elfelejteti a bosszantó kellemetlenségeket. Ma háromnegyed tizenketőkor fölcsegett a telefonközpontot. A postáskisasszony azonban kijelentette, hogy nem kapcsol, mert ő orsovai idő szerint tart hivatalos órákat és Orsován már 12 óra van. Megdőlt a balhít, hogy semmi sem új a nap alatt. Ez új! Új dolog az is, hogy nincsenek tüdőbetegek Stájerlakon. Csak pihenni vágyók. A város rohotjában sáppadtra sebzett arcokat pirosra szépíti a levegő és a vézna karokat gömbölyűre formálja a pompás köszt.

Tegnap rádió volt az étteremben: finom metélt, rá dióval. Ez jó volt, de a cigány rossz. Majdnem olyan rossz, mint a posta, a vasut és a telefon.

Buzél Jenő.

TÖLTŐTOLLAK
Sándor hírlapirodában Arad.

Nem sérült meg az aradi Vértanu-szobor

Mit állapított meg a hivatalos vizsgálát.

(Saját tudósítónktól.) Vignalli Rafael az aradi szobrok lebontását végző oradea-marei szobrász ellen olyan vádak merültek fel, hogy a Vértanu szobrának lebontásánál nem járt el kellő szakértelemmel és a szobor megsérült. Vignalli, aki garanciát vállalt a lebontandó szobrok, épségéért, tiltakozott a vádak ellen és repütációjának megvédése érdekében felülvizsgáló bizottság kiküldését kérte a város vezetésétől. A bizottság tagjai Muresan János városi főmérnök, Netti Lázár kultúrpolitai igazgató, Tabakovits Emil építész és Matusek tanár ma délelőtt megjelentek az aradi tűzoltóaktanyában, ahol a Vértanuk szobrának alakjart elhelyezték. A bizottság megállapította, hogy a szobor lebontásánál nem történt mulasztás és egyetlen alakja sem sérül meg a Vértanuk szobrának. A szobor megsérüléséről szóló hírek valószínűleg onnan keletkeztek, hogy még a forradalom utáni időkben ismeretlen egyének merényletet követtek el a Vértanuk szobra ellen és az egyik szoboralak, amely a szabadság allegóriája volt, megsérült. A támadók feverték az ércalak kezében tartott kardot. A bizottság tagjai kétségbeeml megállapították, hogy a kard már akkor is hiányzott, amikor a Vértanuk szobrát deszkával bekerítették.

Bonyodalmas pár az aradi tőzsdebírósg előtt.

Százezer lej biztosítékot kell letenni dr. Havasi Gyulának.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi tőzsdebírósg ma tatott tárgyalást abban a bonyolult perben, a mely dr. Havasi Gyula budapesti ügyvéd és Bodnár Zoltán aradi fakereskedő között folyik. Mint ismeretes, dr. Havasi, miután a közös cég több százezer lejes kinnlevőségét felvette, Budapestre utazott és onnan pert indított Bodnár ellen, azon a címen, hogy neki még követelése van a közös ügyletekből kifolyólag. A tőzsdebírósg elmarasztalta Bodnárt, azonban a timisoarai tábla megsemmisítette az ítéletet és a per újból való tárgyalását rendelte el. Ekkor dr. Grofsorean timisoarai ügyvéd, Bodnár képviselőjében ki fogást emelt érdekelttség címén a bíróság tagjai ellen, mire a tagok lemondottak és ujakat delegáltak. Az új bíróság ma tárgyalta először a pert. Dr. Grofsorean hosszabb beszédben előadta a kifogásokat és megemlítette azt, hogy dr. Havasi részéről nincsen biztosíték, mert ha a pert megnyeri, biztos, hogy Aradra jön. Ha ellenben elvesziti vagy az ellene folyamathatba tett bünvádi eljárás rosszul üt ki rá nézve, el sem jön Aradra és a perköltségekre nincsen fedezet. Hivatkozott az erre vonatkozó törvénytiszakaszra is, mire a bíróság helyt adott a kérelemnek és elrendelte, hogy dr. Havasi Gyula 100.000 lejt tegyen le biztosítékképen. Ezzel a tárgyalás folytatását elhalasztották.

HIREK

Darwin után Kolombusz.

Amerikából, a lehetséges lehetőségek hazájából a hírhedt majomper letárgyalása után, melyben alaposan megtépték Darwin nimbuszát, most új szenzációt repít világgá a szkrataviró. Arról van szó ugyanis, hogy a legtekintélyesebb amerikai lapok és revü-sajtókampányt indítottak Kolombusz Kristóf, Amerika felfedezőjének az utókorra vszszamaradt hirneve ellen és bizonyítani igyekeznek, hogy nem Kolombusz Kristóf fedezte fel Amerikát. A probléma nem új keletű. Tényleg komolyosak Amerika felfedezésének körülményei. Maga a történelem is megosztja a felfedezés dicsőségét az olasz Kolombusz Kristóf és a spanyol eredetű Amerigo Vespucci között. Bizonyíték erre még az is, hogy Amerikát Amerigo után nevezik. A zenkik azonban egy új és eddigelő még ismeretlen névvel járnak. Azt bizonyítgatják, hogy Amerikát egy *Leif* nevű osztróg fedezte fel. És mivel a majompernek is voltak vallási és tanügyi kulisszatitkai, úgy ez az új szenzáció sincs ennek hiátval. Ugyanis a protestáns Amerikának szimpatikusabb volna az evangélikus vallásu *Leif* felfedezőnek, mint a latin Kolombusz, vagy a hispaniai Amerigo, akik minálketten buzgó katolikusok voltak. — Még hozzá Kolombusz Kristóf pápai gróf is. Titokzatos okok alapján, nem tudni miért, a pápai gróf Kolombusz a katolicizmus és az arisztokrácia jelképe lett odaát a protestáns és demokratikus Amerikában, ahol szegényt, gazdagot, boldog és boldogtalant egyformán csak leegyszerűsítve „ur”-nak szólítanak és cimeznek. Bizonyos tehát, hogy a Kolombusz népszerűsége elleni kampány csak eszköz, más tükös célok elérésére. Az akció eredménye azonban kétséges. Mert, míg Kolombusz nevét már az egész világ ismeri, addig a köztudatba vinni azt, hogy a protestáns *Leif* fedezte fel az újvilágot, ahhoz évszázadok kellenének.

— A hadügyminiszter átutazott Aradon. Mardarescu hadügyminiszter ma reggel 9 óra 52 perckor külön vonattal Aradra érkezett. Fogadtatásánál megjelentek az aradi polgári s katonai hatóságok képviselői. A miniszter vonata egy fél óráig tartózkodott Aradon és tovább folytatta útját Bucuresztbe. Mardarescu miniszter Timisoaran tett hivatalos látogatást.

— Működnek a fascisták. Romából táviratozzák: A fascisták feldúlták Albertelli volt szocialista, Micheli volt néppárti és Gazi maximalista képviselő ügyvédi irodáját.

Románia részt kapott az Osztrák-Magyar bank vagyonából

(Bucuressti, július 25.) Eftimia Antonescu, Románia delegátusa az osztrák-magyar bank likvidálásait végző bizottságban, ma viszszaérkezett Bucuresztbe. Antonescu magával hozta és a Banca Nationalánál deponálta az osztrák-magyar bank vagyonából Romániát megillető következő tételeket: 170.000 dollárt, 32.000 font sterlinget, 1.195.000 francia frankot és 69.000 font sterlinget képviselő osztrák értékpapirokat. Románia eddig hatvanöt millió aranykoronát kapott az osztrák-magyar bank likvidálásából kizárólag s még mintegy öt millió illeti meg. A likvidáló bizottság még egy utolsó ülést fog tartani jövő keddnapon.

— Előkelő francia vendégek Timisoara. Ma reggel nyolc órakor Timisoara-ra (Temesvárra) érkezett a francia jótékonyági misszió egyesület tizenkét tagja. Az államánál a hatóságok vezetői és a Francia Klub tagjai fogadták a vendégeket. A misszió tagjai sorozatos előadás tartanak Temesváron a tiszai kaszinóban.

— Felfüggesztették a munkaszüneti törvényt a mintavásár tartamára. Az Aradi Kereskedelmi és Ipari Kamara közli: Az Ipari Kamara előterjesztésére a munkakügyi miniszterium az aradi mintavásár tartamára (augusztus 4-10.) felfüggesztette Arad város területén a munkaszüneti törvény összes rendelkezéseit. A mintavásár alatt tehát sem a déli, sem az esti zónák rendelkezései nincsenek hatályban, az üzletek vasárnap is nyitva tarthatók, kávéházak és éttermek pedig megszokott nyitvatartással nyitva tarthatják helyiségeiket. — A Kamara közli továbbá, hogy vasárnap, e hó 26-án a mintavásár területén a vasárnapi munkaszünet fel van függesztve és így a vásár előkészítő munkálatai folytathatók.

— Kommunista összeesküvéseket lepleztek le. Konstantinápolyból táviratozzák: A legkülönbözőbb helyekről való összeköttetést leplezték le, amelyek kommunista összeesküvésre vezettek. Konstantinápolyban, Varsóban és Thüringiában számos letartóztatás történt az összeesküvéssel kapcsolatban.

— Folytatják a Márffy-féle bombapör tárgyalását. Győről táviratozzák: A Márffy-féle bombapör bizonyítási kiegészítésével kapcsolatban a tárgyalást ma Győrben folytatták. Jáger János uradalmi alkalmazott tanuvallomásaiban eskü alatt azt vallotta, hogy április másodikán, — a kritikus napon — látta Márffyt. Ugyancsak eskü alatt és hasonlóképpen vallottak ifjabb Jáger János ispán és Dömötör János uradalmi főcsős is.

— Új tárgyalás az elitét ügyvédlapszerkesztő ügyében. Bucuresztből jelentik: A katonai felelősségi bíróság az egy évre elítelt szocialista ügyvéd-újságíró, Petrescu felelősségének tárgyalását augusztus 6-ra tűzte ki.

— Esküvő. Rettinger Annuska és Vizsnyiczai János vasárnap este 7 és fél órakor tartják esküvőjüket az aradi minoriták templomában.

— Eljegyzések. Mészáros Margit és Farkas Kálmán jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Surányi Lilly (Arad) és Hartenstein Jenő (Radna) jegyesek.

Steiner Ducy (Belia) és Surányi Ervin (Arad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Három katonát megölt a villám. Romából táviratozzák: Nagy vihar pusztított és óriási károkat okozott Romában. Az egyik kaszárnyába becsapott a villám és három katonát megölt.

— Autobuszközlekedés Timisoara és Szabadfalva között. Timisoara város tanácsa elhatározta, hogy autobus közlekedést létesít Timisoara és Szabadfalva között. Az autobus közlekedésre nyilvános pályázatot írt ki és az ajánlatok augusztus elsőjéig nyújtandók be.

— A pesti halálos foghuzás súlyos következményei. Budapestről táviratozzák: Jelentették, hogy Székely László fogorvosi képesítés nélküli fogtechnikus néhány héttel ezelőtt Pressburger Ödön kereskedő husz fogát húzta ki különös szakség nélkül. A kereskedő a foghuzás következtében vérmérgeződést kapott és meghalt. Főjelentés folytán exhumálták a kereskedő holttestét és a boncolás is megállapította, hogy a szakszerűtlen operáció okozta halálát. Székely ellen bevezették a hivatalos eljárást.

— Magyar szó... 2749-es hullámhossz... Amerika. Newyorkból táviratozzák: Az Egyesült Államok radio leadóállomásain eddig általában angol nyelvű előadásokat adtak le. Most történt meg először, hogy idegen nyelvű előadásokat is tolmácsoltak és ezek között a legelső volt a magyar nyelvű előadás. Clevelandban mintegy 50.000 magyar él és ebben a városban beszéltek először magyarul rádióba. Neményi József szociológus és újságíró tartott előadást s a zenekar Mihályi József vezényletével magyar népdalokat és táncdarabokat adott elő. A magyar előadást 2749-es hullámhosszal adták le.

— Kisjenőn nincsen lépés jóság. Schütz József kisjenői járási állatorvos annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy Kisjenő és Szekudvar községben a jószágok között megbetegedés nem volt sem pedig védőoltásokat nem alkalmaztak.

Vérszegénység, sápadtság, bőrkérbetegségek és furunkulusok esetén a rég bevált természetes „**Ferenc József**” keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezértérfia meggyőződött arról, hogy a **Ferenc József-víz** éppoly kellemesen mint biztosan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 1924

— A cég hivatalból. Az aradi Szerderit parafadugógyár ma bejelentette az aradi törvényszék cég hivatalának, hogy Lakatos Adár, a cég kiltagja ma kitépett és helyette Kertész Emőd aradi kereskedő lépett be kiltagként.

— Ma, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja meg az aradi Gutenberg-dalkör nagyszabású népiünnepélyét és hangversenyt a katonazenekar közreműködésével az ujaradi Tündérbertben, melyet esie 9 órai kezdettel reggelig tartó tánc követ. A multróról elhalasztott népiünnepélyre váltott jegyek és kiadott tiszteletjegyek érvényesek.

— A letartóztatott kólvaj az ügyészségen. Az aradi ügyészségre ma átkísérték Vasin Miklós aradi munkást, aki egy aradi istállóutajdonos istábjába betört és lopni akart. Azonban a rendőrség letartóztatta és kihallgatása után ma az aradi ügyészség fogházába szállította, ahol letartóztatásba helyezték.

— Tűz Aradon. Ma reggel Aradon a Str. Caragiale (Csiky Gergely-ucca) és a Str. Episcopul Radu (Magyar-ucca) sarkán lévő Dragiciu-féle fűszerüzletben tűz támadt. A tűzoltók hamarosan megjelentek a helyszínen és fél órai munka után elfoltatták a tüzet. A kár a kereskedő szerint meghaladja az ötvenezer lejt. Megállapították, hogy a tűz egy előbott cigarettából keletkezett.

— A mintavásár szenzációja: a Képes Mintavásár Album.

— Új s régi rézmetszetek Kerpelnéi.

— Az oradea-marei Orsolya-rend apárakat keres. Az oradea-marei (nagyváradi) Orsolya-rend magyar tannyelvű tanítónőképzője pályázatot hirdet az első évfolyamon két teljesen díjmentes és négy félingyenes helyre. Pályázhatnak szegénysorsu jeles előmeneteli 4 polgárit végzett növendékek. A pályázati kérvényt a Rend Igazgatóságához kell címezni születési bizonyítvány, újraoltási, orvosi- és a helyi lelkész által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal és a IV. polgári elvégzését igazoló abszolút bizonyítvánnyal. Előnyben részesülnek felekezeti tanítók árvái. Az Orsolya-rend azon jó magaviseletű, erkölcsös leányok számára, akik hivatást éreznek a rendbe való belépéshez, szintén pályázatot hirdet. A pályázóknak legalább el kellett a második polgárit végezni. Előnyben részesülnek magasabb iskolát végzettek, esetleg zenében, vagy nyelvvelkben is, kiknek további tanításáról és magasabb képesítéséről a rend gondoskodik. Ruházattal, míg végleg a rend kötelekébe lép, hozzátartozói kötelesek gondoskodni. Minden egyéb költséget a rend előjárósága fedez. Pályázati kérvény a rend főnöknőjéhez intézendő, mellékelve hozzá keresztlevelet, újraoltási bizonyítványt, orvosi és erkölcsi bizonyítványt, valamint a legutóbbi iskolai bizonyítványt. Pályázatot ír még a rend Igazgatósága az Ipari Továbbképző Tanfolyam első évfolyamra 4 ingyenes és 4 félingyenes helyre. (beutlakás nélkül.) Ezen helyekre IV. polgárit végzett, legalább jó előmeneteli, de kézügyességgel bíró szegénysorsu leányok pályázhatnak. Kérvényhez mellékelni kell a legutóbbi iskolai bizonyítványt és egy szegénységi bizonyítványt. Mindhárom pályázat határidejének lejáratá augusztus 15. A kérvények Oradea-mare Pr. Carol I. szentpárt.

— Hajsza a „Berliner Tageblatt“ ellen. Berlinből táviratozzák: A birodalmi kereskedelmi miniszter a Berliner Tageblattnal megvonta a postai szállítást jogát.

— Nagy tűz egy kikötőben. Kopenhágából táviratozzák: Az odensei kikötőben kigyulladt egy szénraktár és a tűz átterjedt a kikötőben levő hajókra is. A tüzoltóság erőfeszítései eddig teljesen eredménytelenek.

— Hellas - Maros-ünnepély aug. 2. Mozifelvétel a közönségről, lampionos hajófelvonulás, tűzijáték, katonazene, szenzációs sportmulatványok.

— Az Erdélyi Élet előfizetői az e heti rendes szám helyett a jövő héten megkapják díjtalanul a díszes, hatalmas „Képes Mintavásár Albumot“.

— A Rudolf Mossé r. t. kiadásában megjelenő román újság-katalogus második kiadásának munkálatai már megkezdődtek, ezért is sürgősen felkérjük az összes lapokat és folyóiratokat, hogy saját érdekében küldjék be a katalogus kiadójához, Bucuresti, Bulv. Academiei 4. a kiadásukban megjelenő újságnak avagy folyóiratnak adatait, egy próbaszámmal együtt, mielőtt elérjük, hogy egy pontos újság-katalogus fog megjelenni.

— Bubi hajvágások a legdivatocabb formákban kizárólag Fehér si Comp. aradi hölgyfodrász szalonjában készülnek. Speciális hajkötés már megérkezett.

— Könyvtárt jó árban vesz Kerpel.

— Dollár és román lej átutalásait kamatozó folyószámlái betétszámlára elfogadja és azt — teljes vagyoni felelősség mellett — évi 36% kamattal gyümölcsözletti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Folyószámla-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási éve: 1906.

— A válópörök városa. A statisztika terén tudvalevőleg a németek a nagy mesterek. Most aztán az amerikaiak is versenyre kelnek velük. Los Angeles, ez a szép kaliforniai város nemcsak a filmjeiről, a moziféltételeiről híres, hanem arról is, hogy itt van a legtöbb válópör. 1924-ben 8032 házaspárt választottak el Los Angelesben, az idén is, eddig 3600 „holtomiglan-holtodiglan“ határidőt szabnak kurtábbra. Egy amerikai bíróságot azután — mintha csak vaskalapos tómet volna — megfigyelte a válópörök hőseit, tanulmányozta és rendszerbe foglalta a szereplő nőket. Hosszas, huzgó vizsgálódás után megállapította, hogy a vörös és hirtelen szőke hajú nők legkevésbé hajlandók a házasság kötelékét felbontani, pedig viszont a legjobb és leghibetesebb feleség épen ezek sorából kerül ki. A bírósági tapasztalata szerint a barna hölgyek türelmetlenebbek és nem oly diplomataikussak, mint a szőkek és a válópörökben legalább is kétszer annyi barna nő törekszik férjüremtől megszabadulni, mint a szőkeségek. Természetesen ez a szabály azután csakugyan nincs kivétel nélkül, már csak azért se, mert — hölgyekről van szó.

STEINITZER DEZSO

ARADON FÉNYKÉPESZETI „DACH“
BUDAPESTEN KÜTERMELEN KÁVÉHÁZ
MÁRIA 20. SZ. ZAL SZENBEN.
készülnek művészi kivitelű fénykép felvételek, nagytáblák és aquarellék. Legutóbbi árak!

Magyarország támadja Ausztriát a likvidációs követelésekért.

Sorozatos sajtótámadások az osztrákok ellen. — Vádak és szemrehányások tömkelege. — Attila kincsei az osztrák államkincstár tulajdonában. — Miből épültek a bécsi mágnáspaloták.

(Budapest, július 25.) Magyarország az összeomlás után barátságos uton likvidálta a monarchia közös vagyonát Ausztriával. Az osztrák kézben visszamaradó közös vagyon után a likvidáló bizottság a magyar állam javára 350 milliárd magyar koronát állapított meg és egyik részét most kellett volna Ausztriának megfizetni. Az osztrákok azonban nem fizetnek. Sőt különböző gazdasági és vámtorziókat alkalmaznak a követelődő magyarok ellen. Erre a magyar lapok sorozatos támadásban részesítik az osztrákokat. Még a mérsékelt politikai irányú Pesti Hírlap is így ír:

„Az osztrák igazság szempontjából úgy áll a dolog, hogy nekünk magyaroknak jogunk lenne mindannyiszor, ami Bécsben magyar adózók pénzéből s a magyar bányák, erdők, jöszágok jövedelméből ott létesült. És akkor alig maradna Ausztriának más, mint az a kis jelentéktelen vidéki városka, amelyik akkor létezett, mikor II. Ferdinánd ott tette fel az udvartartását. Ausztria oly szegény volt, — mikor még ipar fölött sem rendelkezett, — hogy uralkodó hercegeit sem tudta volna kifizetni. Nemhiogy fényes fővárost tudott volna építeni. I. Miksáról meg van örököltve, hogy ökrös szekereket járatott az országban, amelyek össze gyűjtötték az udvartartás számára szánt — adományokat. Bécsnek csak azok az uralkodók tették haggyá, akik magyar királyokká lettek s a mi földünk gazdagsága fölött rendelkeztek.

— S vitték a vagyonát innen oda, sohasem onnan — ide. Vitték

szépszerével, de vitték erőszakkal is. Sok magyar urnak konfiskált vagyonából épültek a bécsi káoszárnyák és az osztrák mágnások palotái: Egyedül a Wesselényi-Nádasdy összeesküvés ürügye alatt csupán a Felföldön kétezer köznemest vettek fömlőre, forgatták ki a vagyonából és az elvesztett kincsek értékét akkor óriási összegre: három millió forintba becsülték. Pedig magától Nádasdytól ennek többszörösét vitték el s nyolc ökrös szekéren szállították a házi kincstárba a drágaságokat. És ugyanakkor felölték a Zrínyi- és a Frangepan-család egész vagyonát és a szigetvári hős unokájának felesége hiába kérte, hogy legalább öltözetére adjanak vissza valamit, mert csak — egy ruhát és három inget hagytak meg neki.

— Vajjon az ilyen módon szerzett zsákmány visszaadása szóba sem jöhet? És a Magyarországból származó muzeumi kincsekhez sincsen semmi közünk sem? Hiszen az ugynevezett Attila-kincserért egymagáért kifizeti a British Museum azt a 350 milliárd magyar papírkoronát, amit követelünk! És az mégis csak kétségtelen, hogy Ausztriának ehhez a kincshez semmivel sincs több joga, mint tesszem azt, a Bocskay István koronájához, vagy a Corvin kódexekhez, amelyeket szintén Bécsben őriznek. Az Ausztriával való alkudozás most felakadt. A magyar kormány nemzetközi választott bíróság döntése elé akarja bocsátani az ügyet. Nem hisszük, hogy Európában akadjon elfogultatlan bíróság, amely nem nekünk adjon igazat!”

— Orvosi hír. Dr. Drechsler Henrik rendelését július 27.-én megkezdte.

— Ballerinák klubja. Londonból jelentik: Mrs. André Charlott, egy nemes gondolkozású, jólelkű urinő Londonban új klubot alapított, amelynek tagjai táncosnők, kardalasnők, színésznők, kezdő színésznők lehetnek. A klub helyiségében a fiatal lányok olcsó ellátást, lakást kapnak; van nagy kertjük, hol teniszeshetnek, szórakozhatnak és azonkívül állandó oktatást nyernek a táncban, szavallásban. A klub tagjainak felvénye van, amelyet a fiatal színésznők ugyancsak bizskén viselnek. A klub célja megtörni az előléletet, amellyel a társadalom a kezdő színésznők, táncosnők iránt viseltetik, viszont a tagoknak kötelessége kifogástalan viselkedésükkel, módorukkal bizonyítani, hogy ők ugyanolyan tiszteletre, becsületre érdemesek, mint a társaságheli hölgyek. Természetesen kezdetben a klubról, annak tagjairól sok tréfát, ércet faragtak, azonban ez nem bántotta a fiatal táncosnőket, akik csak azért is meg akarják mutatni, hogy a nemeslelkű alapító nem csalatkozott.

— A hitelesített műtét. Newyorkból jelentik: O'Neil Kane, az Amerikában előnyösen ismert sebésztanár, a kiváló orvos, az Amerikai Orvosi Kamara legutóbbi ülésén a jelen voltak nem kis meglepetésére azt javasolta, hogy a sebészek a műtét helyén, a megoperált testén nevük kezdőbetűit és a műtét idejét tetoválják be. Ha az író, a festő, a szobrász, az építész alkotását megjelöli, nevét művén kiírja, egyáltalán nem különös az — O'Neil Kane szerint — ha a sebész is szignálja munkáját. Így azután bármikor pontosan megállapítható, hogy ki és mikor hajtotta végre a műtétet. El lehetünk tehát készülvé, hogy egy-egy amerikai testén majd aláírásokat, monogramokat lehet találni. Az orvosi kamara egyelőre még nem döntött.

— Dollár és román lej megtakarított készpénzt magyar mezőgazdánál, a magyar gyáriparban és magyar árukereskedelemben heti 2% kamattal gyümölcsözletti Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Váltó-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítási év: 1906. Üzleti forgatókeze: 1 millió arany korona.

— A legmegbízhatóbb és legjövődelmesebb tőkebefektetés! Dollár és román lej megtakarított készpénzt kihelyezi budapesti bérházakra, gyártelepekre és magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra I. helyű jelzálogbiztosítékkal évi 30% kamattal mellett Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegerebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Jelzálog-Osztálya Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítva: 1906. évben. Szobeli és írásbeli felvilágosítással szívesen szolgálnak Romániában feunálló bankképviselőink.

Ha jön a férjem...

Jelenet a borhélvnyál 1925-ben.

(Borhélvnyál. Az ajtó elé akasztott fátvölgygöngyön átszítal az uccal láрма. Tikkasztó, álmos, nyári délután. Az üzletben mindössze ketten vannak, a fodrász és a vendég. A fodrász az ollóját csattogtatja. Még egy utolsót nyisszant a frizurán. A vendég cigarettára gyújt. Fújja a füstöt.)

Fodrász: Méltóztatik talán rövidebbre?

Vendég: (a tükörbe néz, Azon tünődöm, nem volna-e előnyösebb nullásgéppel egészen kopaszra.

Fodrász: Ahogy parancsolja...

Vendég: (meggondolja magát) Különben hagyja. (Nézi a választékot) Jobban szeretem középen. Így nem borzolja össze az új panama-kalapom.

Fodrász: Panama?

Vendég: Az. De nem a Frana-soyici-féle. Szalma, nem utlevél.

Fodrász: Mindjárt gondoltam. Mert ha utlevél-panama lenne, nem én nyírnám. És most jön a szesz...

Vendég: Fölösleges.

Fodrász: Pardon, ez védi a haját. A hajvédelemre pedig szük ség van.

Vendég: Maga fascista?

Fodrász: Na, szó, szó, csak ugy mérsékeltén.

Vendég: (később) Nyírt már politikusokat?

Fodrász: Azok csak a sajtó előtt nyíratkoznak. Pompásan értik a levágást. És ugy megmossák egymás fejét, hogy gyönyörűség nézni... Parancsoj brillantúnt?

Vendég: Nem kell.

Fodrász (kirántja a vendég nyakából a lepedőt): Méltóztatásék parancsolni.

Vendég: Vigyázzon, nehogy egy hajszál csuszson a galleróm mögé.

Fodrász: Tessék csak nyugodt lenni. Nem kerül egy hajszállal se többé...

Vendég (fölemelkedik): Fizet. Cigarettáját eldobja. Monokliját a szemébe vágja. Sétapálcikáját átveszi): Mondja, járnak ide sokan hosszú hajjal?

Fodrász: Igen. De csak férfiak...

Vendég (az ajtóban): Ha a férjem jönni talál, mondja meg neki, hogy a kávéházba mentem...

Fodrász: Igenis, nagyságos asszonyom.

Kicséréltek

egy magyar kommunis tanót.

Budapestről táviratozzák:

Érdekes kommunistapör feleb-
bezését tárgyalta most le a Kuria
végső fokon. A pör egyik vád-
lottja Györki Mária banktisztvi-
selő volt, aki a magyarországi
kommünben való szereplése miatt
a kommün bukása után külföldre
szökött, majd a szerbek által meg-
szállott Pécsre költözött, ahol te-
vékeny részt vett a kommunista
párt megszervezésében. Pécsről
Bécsbe ment a város kiűritése
után és innen vakmerő módon
több ízben Magyarországra jött,
ahol a *Proletár* című bolsevista
lapot terjesztette. Bécsben ajánl-
kozott, hogy a magyarországi
kommunista párt megszervezését
elő fogja segíteni, amivel meg is
bizták. 1922. őszén elfogták és az
állami és társadalmi rend ellen
elkövetett büncselekmény miatt a
törvényszék 5 évi fegyházra ítél-
te. Az ítéletábla megváltoztatta
az elsőfoku ítéletet és a büntetést
6 esztendőre emelte fel, mert su-
lyosbító körülménynek vette,
hogy Györki Mária most is meg-
győződéses kommunis tanának val-
lotta magát. A Kuria azonban
már nem tárgyalta a kommunis-
tanó ügyét, mert a legutóbbi ki-
csérélési akció alkalmával Orosz-
országba vitték. Ugyanebben az
ügyben szerepelt vádlottként
Csatbó Károly kommunistavezér
is, akit első fokon 5 évre, a tábla
8 évre és a Kuria ma hozott íté-
letével 10 évi fegyházra ítél.

„Tarzan” elszabadult.

Riadalom egy pesti orienóban. —
A csodamajom a közönség közé
rohant.

(Budapest, július 25.) A ma-
gyar főváros látványossága és
eseménye Tarzannak a csodama-
jonnak a szereplése. Egyik nyári
mulatóhelyen jelenik meg a „ro-
kon” lakkban, kiakkban, frakk-
ban. Bejön, a fogásra akasztja
cylinderét, sötétapácáját és feöltő-
jét, amelynek zsebében pontosan
elhelyezi fehér keztyűjét, azután
kerékes korcsolyát köt a lakk-
cipője talpára és ügyesen körül
korcsolyázza a szinpadot. Asztal
melé ül, nyakába köti a szalvé-
tát, csenget, villával eszik meg
egy szétvágott banánt, bort tölt
magának egy pohárba, iszik, meg-
törli a száját, amelybe egy ciga-
rettát dug, kihuz egy szál gyufát
a dobozból, rágyújt, elfujja a
gyufát, aztán a füstöt az orrán
keresztül bocsátva ki, kényelmes-
en elszívja a cigarettát. Tjűdöre
szívja a slukkot és mély szivást
csinál. Majd elindít egy biciklit,
ráugrik menetközben, félkézzel
fogja a kormányt és közben ar-
tistaprodukciokat végez. Felugrik
a nyeregbe, ismét leszáll, köszön
a cylinderével és tovább karikázik

olyan ügyesen, mint egy — ma-
jom. Ezután Tarzan pedáns pon-
tossággal levetkőzik és lakkcipő-
jéből, fehér harisnyájából kibuk-
ban idomtalanak látszó — de az
embernél sokkal ügyesebb, sző-
rös, fekete lába. Az impresszárió-
ja egy volt német zsoké és elő-
adás után fáradtan gubbaszt egy
karosszékben Tarzan, de kedve-

sen nyujt „kezet”. Ma azonban
nagy baleset történt a csodama-
jonnal. A városliget Orfeumban,
ahol produkálta magát, elszaba-
dult és berohant a nézőtérre.
Rettenetesen sivitott Tarzan és
fel akart rohanni a szinpadra.
Idomítója csak nagy nehézség-
kel tudta lecsöndesíteni — a day-
toni per főhősét.

SPORT

A francia vízipóló-válogatott megérkezett Pestre

Budapestről jelentik: A francia
vízipóló válogatott bécsi veresége
után tegnap este a magyar fővá-
rosba érkezett. A hajóállomásnál
a magyar uszósövetség kikül-
döttjei fogadták az érkező fran-
ciákat. A franciák, a felhangzó él-
jenzésre háromszoros hip-hip-hur-
rá-val feleltek. A francia csapat
legjobbja Padou kijelentette, hogy
az FTC-től Párisban szenvedett
vereség után, szorgalmasan treni-
roztak. Ebből kiűnik, hogy a
magyar egyetemes uszó-sportot
Párisban rendkívül respektálják.

A francia válogatott vízipóló-
csapattal szemben vasárnap a
következő magyar csapat fog fel-
állni: Bartha (III. kerületi), Fa-
zekas (FTC.), Ivády (MAC.), Ke-
serü Alajos (FTC.), Wenk (FTC.)
Homonnay (III. kerületi), Keserü
Ferenc (III. kerületi). A magyar
csapattal szemben a franciák leg-
jobb csapatukat állítják ki. A

mérkőzést a belga Delahave ve-
zeti.

A 100 és 200 méteres uszóbaj-
nokságokban a Budapestre érke-
zett francia uszók is résztvesz-
nek.

Elindult a magyar vivőcsapat
Ostendébe. Budapestről táviratoz-
zák: Az Ostendében lezajló Euró-
pa vivőbajnoksága valóságos kis
vivő-olympiád lesz. A mitingre a
magyar vivőcsapat a tegnapi nap
folyamán utazott el. A bajnokság
minden valószínűség szerint Ma-
gyar- és Olaszország között fog
elődlni. Az olasz vivősövetség a
következő vivőit küldte Ostendé-
be: Urbani, Bertinetti, Allocchio,
Bini, Morica, Carestrini, Sarocchi,
Olivier. A legkitűnőbb közülük
Urbani, akit Párisnál is jobbnak
tartanak. Pukti, párisi ügye miatt
ki van tiltva és így nem vehet
részt a versenyen.

O Az Aradi Athletikai Club aug.
8-i telepünnepélye lesz a mintavásár
hetének egyik szenzációja. Ez az elő-
kelő sportegyesület, amely csak az
elmúlt napokban bizonyította be a
trónörökös Öfensege jelenlétében,
hogy méltó arra a vezető-szerepre,
amelyet az erdélyi sport terén több
mint negyedszázad éve elfoglalt, ék-
kor rendezi hagyományos, nagysike-
rű telepünnepélyét, amelynek előké-
szítésén Laczay Endrének vezetésével
nagy számú hölgy és férfi rendező-
gárda dolgozik, hogy a külső siker-
mennél fényesebb legyen. Délután 5
órákor autobuszok viszik ki a kö-
zönséget a telepre, ahol izgalmas
kerékpárversenvek, tréfás stálfu-
tásokkal váltakozva, majd ping-
pong és kugli versenyek fogják a
közönséget szórakoztatni. Gyermek-
szépségverseny is lesz és az aradi és
környékbéli legügyesebben idomított
kutya fogják tudáukat bemutatni.
Cukrászda-, sör- és virsli-sátor, este
frisse malac-paprikás és a legkülön-
féllebb ételek és italok mellett reg-
gelig táncolhat a közönség. A kö-
zönség érthető izgalommal várja
augusztus 8-át.

O Szenzációs footballmérkőzések
Aradon, a „Gloria-CFR” óvartéri
sporttelepén vasárnap délután 6 óra-
kor. Az AMTE a jöhírnevű Nagyvá-
radi Törökvs csapatát látja vendé-
gül barátságos mérkőzés keretében.
A Törökvs már 3 éve nem szerepelt
Aradon. Azzal a komplett csapatával
rándul át, mellyel felküzdötte magát

az oredes-marei kerület bajnoká-
nak riválisául. Csapatában az or-
szág több jöhvű reprezentatív já-
tékos szerepel, u. m. Barta, Székely,
Faduciner, Zsiga, Csomag, Pless-
tib, így végre Arad sportpubliku-
mának élvezetes sporteseményben
lesz része. Az AMTE is teljes gár-
dáját állítja ki. Megelőzőleg az ATE
I. a Gloria-CFR I. csapatával játszik
barátságos mérkőzést, ezen csapatok
a tavaszi bajnoki forduló óta most
találkoznak először. Délután 2 óra-
kor (AMTE IB)—Egyvetértés.

C Az aradi Meteor országos ke-
rékpárversenye. Még élénk enlékeze-
tében van a közönségnek az a maga
nemében eddig páratlan nemzetközi
kerékpárverseny, melyet a múlt hó-
ban rendezett meg a Meteor saját
építész pályáján. A kerékpársport új
korszakát nyitották meg ezzel a ver-
sennyel, melyet követ az előrelátha-
tólag ismét nagysikerű országos ver-
seny, amely ma fog lezajlani az
AAC pályán. Erre a versenyre nem-
csak az aradi és timisoarai, hanem a
bucuresti, galatzi és a brassói leg-
jobb versenyzők adták le nevezéseit,
ugy, hogy egy izgalmas, szép
kerékpárversenynek leszünk újból
szemtanúi. Külön szenzáció lesz a
motorkerékpárosok versenye, mely
számban az összes aradi segédmoto-
rosok indulnak egyesületen kívül. A
motorkerékpárosok közül indulnak a
Jantó fivérek és nővérük, Jantó Jo-
lánska szintén motoron. A változatos,
egész délutánt kitöltő verseny ma
délután 3 órákor kezdődik.

Negyedmillió kártérítés a meghalt férjért.

Érdekes kereset egy aradmegyei
nagybirtokos ellen.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes
kereset érkezett ma az aradi tör-
vényszékhez. A pert egy egysze-
rű munkás felesége indította egy
aradmegyei földbirtokos ellen,
mivel férje a birtokos szolgálatá-
ban szerencsétlenség következté-
ben meghalt. Podgorean Onut al-
sósimándi munkás Takács Miklós
nagybirtokos birtokán dolgozott
az egyik gép mellett. Nemrégén
a gépnél szerencsétlenség történt
és Podgorean súlyosan megsebe-
sült. Nemsokára rá meghalt és
feleségét két kis gyermekkel egye-
dül hagyta. Örökség a szegény
asszonyra nem maradt, úgy ő,
mint gyermekei keresetképtele-
nek és így pert indítottak a föld-
birtokos ellen, amelyben a per-
költségekkel negyed millió lejt
kértek kártérítésképpen, hogy a
gyermeket fel lehessen nevelni. A
törvényszék a napokban tüzi ki a
perfelvételét az érdekes kereset
ügyében.

Nem helyezik szabadlábra a letartóztatott vasutasokat.

(Saját tudósítónktól.) Több iz-
ben irtunk az aradi ügyészség
fogházában levő letartóztatott
vasuti tisztviselőkről, akiket az-
zal vádolnak, hogy az államvas-
utak kárára két és fél millió lejes
sikkasztást követtek el. A vasuta-
sok, mint legutóbb megirtuk, a
törvényszék váditanácsához kér-
vényt nyújtottak be, amelyben
kérték, hogy fejenként 10.000—
10.000 lej kaució ellenében he-
lyezzék őket a főtárgyalásig sza-
badlábra. A váditanács a főügyész
indítványára elutasította a kérést.
A vizsgálat már befejeződött és
most a vádiratot készítik el, azon-
ban a mai nap folyamán újabb
érdekes fordulat állott be az ügy-
ben. Megemlékeztünk arról an-
nak idején, hogy a vasutasok ki-
jelentése szerint ők a vizsgálóbí-
rágokon azért ismertek be min-
dent, mivel egy ügyvéd a beis-
merést tanácsolta nekik, azzal,
hogy akkor el lehet intézni a mi-
előbbi szabadlábrahelyezésüket. A
letartóztatott vasutasok most kér-
vényt intéztek az aradi törvény-
szék váditanácsához, amelyben
kérték, hogy rendelje el az újbóli
kihallgatásukat, mivel meg akar-
ják változtatni a vizsgálóbíró
előtt tett első vallomásukat. A
kérvényt a legközelebbi vádta-
nács ülése fogja tárgyalni, azon-
ban kétséges, hogy eleget fog-
nak-e tenni a kérésnek, mivel a
vizsgálatot már befejezték és
nyilvánították.

KÖZGAZDASÁG

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság újabb alaptőkeemelése.

Pénzpiacunk ezen kiváló, szolid intézetének igazgatósága és választmányja f. hó 25-én tartotta meg szokásos mérleg-vizsgáló ülését.

A félelvi mérleg minden tétele az intézet nagymérvű fejlődéséről tesz tanubizonyosságot s a várakozáson felüli szép eredmény igazolja az intézet szolid, céltudatos és szakavatott vezetését.

Az igazgatóság és választmány elhatározta, hogy a közgyűléstől nyert felhatalmazása, valamint a Comisiunei Speciale Economica, illetve a román királyi kereskedelem és iparügyi minisztérium már leérkezett engedélye alapján, az alaptőkét 6 millióról 4 millió n. é. új részvény kibocsátásával 10 millió leire emeli fel.

A részvényeláírást felhívás már a napokban meg fog jelenni, nagyjában a következőket tartalmazza:

Minden 15 drb. 200 lej n. é. régi részvény alapján a részvényesek 2 drb. új kibocsátása 1000 lej n. é. részvény jegyzésére 1025 lej kibocsátási árban elővételi joggal bírnak. Miután az 1925. március hó 21-iki közgyűlés elhatározta, hogy a 200 lejes n. é. részvények összevonásának 1000 lejes n. é. részvényekre ezen kicserélés az új részvények jegyzésével egyidőben fogantatosítva lesz.

Ennek keresztülvitele végett mindazon részvényes, kinek nincs 15 drb. régi részvény a birtokában, jogosult 3 drb. 200 lej n. é. részvény alapján az elővételi jogot 2 drb. és két régi

részvény alapján 1 drb. $\frac{1}{2}$ részvényre gyakorolni 205 lejes kibocsátási árban.

Miután törzstők-részvények nem lesznek, az intézet mindazoknak, kik nem rendelkeznek 5 drb. régi részvennyel, ezen kibocsátás alkalmával módot ad arra, hogy részvényeiket megfelelő számú részvennyel kiegészíthessék annál is inkább, mert a ki nem egészített s így fel nem cserélt részvények osztalékban nem részesülnek és 1926. január 1-től 220 lejjel váltatnak be.

Tekintve azon meglevő érdeklődést és bizalmat, mellyel a részvényesek s az intézet üzletfelei mindenkör az intézet irányában viseltetnek, a részvényjegyzés sikere teljesen biztosítva van s az eddigi jelekből ítélve, erős tuljegyzés lesz.

Az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság ezen tőkeemelés keresztülvitele után még fokozottabb mértékben fogja tudni a hitelt-igénylők jogosult kívánságait teljesíteni s eddigi körülmények, gondos és szakavatott vezetés mellett közgazdasági életünkben eddig is elfoglalt szép pozícióját nemcsak megtartani, hanem fokozottabb mértékben erősíteni fogja.

Újabb folytatott osztalék-politika pedig a részvényesek legnagyobb bizalmát váltotta ki, miután a részvényesek fektetett tőke tavaly 15% kamatozást biztosított s a várakozáson felüli félelvi üzleti eredmény valószínűvé teszi azt, hogy az idei évi osztalék ezen kamatozást is felül fogja múlni.

Zürichben 2.65, Párisban 10.11 a lej.

MELYI VALUTAÁRAK. (Július 25.) Francia frank 9.48, svájci frank 39, dollár 201, angol font 976, szokol 5.95, lira 7.34, dinár 3.53, márka 47.82, osztrák schilling 28.30, magyar korona 340. — **Kifizetések:** Páris 9.80, Zürich 39.60, Newyork 203, London 990, Prága 6, Milánó 7.50, Belgrád 3.60, Berlin 48, Bécs 29, Budapest: 345.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Július 25.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.70, Newyork 515.12.50, London 2501, Páris 24.25, Milánó 18.80, Prága 15.25, Budapest 0.0072.37.50, Belgrád 9.05, Bucarest 2.65, Varsó 0.00098.37.50, Bécs 0.0072.47.50.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 25.) Berlin 122.62.50, Amsterdam 206.70, Newyork 515.12.50, London 2502.50, Páris 24.30, Milánó 18.87, Prága 15.25, Budapest 0.0072.37.50, Belgrád 9.05, Bucarest 2.65, Varsó 0.00098.37.50, Bécs 0.0072.47.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Július 25.) **Kifizetések:** Páris 9.40, London 960, Newyork 197, Milánó 7.32, Zürich 38.60, Bécs 28, Prága 5.92. — **Váltók:** Napoleon 750, aranymárka 47, leva 1.40, török lira 1.12, angol font 970, francia frank 9.90, svájci frank 39, lira 7.70, drachma

3.48, dinár 3.50, dollár 199, lengyel márka 38, osztrák korona 28, magyar korona 280, szokol 6.60.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. — (Július 25.) Belgrád 1245—1253, dinár 1225—1247, Berlin márka 16.880—16.980, Bucaresti 358—360, lej 363—367, Milánó 2591—2607, lira 2596—2618, Páris frank 3349—3369, Szófia 510—514, leva 505—513, Zürich 13.782—13.862, svájci frank 13.802—13.902, Prága 2104—2116, szokol 2104—2120, Newyork 70.980—71.410, dollár 70.580—71.410.

— **Jelentés a magyarországi terméseredményről.** Budapestről táviratozzák: A földművelésügyi minisztérium új termésjelentést adott ki, amely a gabonafélék becslési eredményének hatalmas növekedéséről számol be. A buza 3 millió, a rozs 2 és fél millió, az árpa 350.000 és a zab 800.000 métermázsával több-termést ígér a tavalyinál. A kapás növények az ipari és kereskedelmi növények s a gyümölcsösök termés-eredménye is általában igen kedvező.

— **A pesti Hitelbank új részvényei.** Budapestről táviratozzák: A Hitelbank igazgatósága július 27-én, a bank közgyűlésén javaslatot terjeszt elő a részvényeseknek és 4:1 arány-

ban ajánlja fel az új részvényeket a meylek kibocsátási ára darabonként 335.000 korona lesz. Az elővételi jog július 27-től augusztus 5-ig lesz gyakorolható.

— **Amerika és a magyar városi kölcsön.** Newyorkból táviratozzák: A magyarországi városok kölcsönéből az amerikai városok eddig több mint ötmillió dollárt jegyeztek le.

— **Svájc elzárta határait a román élömarha elől.** Bernből táviratozzák: Lapjelentések szerint a svájci kormány elzárta határait a romániai élömarha szállítmányok elől. A tilalom oka, hogy sok beteg állatot szállítottak be Svájcba Romániából.

— **Petris községben a legközelebbi országos juh- és kecske-vásár** 1925. augusztus 1-én, mindennemű állatvásár és kirakodó-vásár 1925. augusztus 2-án lesz megtartva. A községi előjáróság.

MOZAI

xx **Az aradi marosparti nyári mozgószínház.** Vasárnaptól kezdve: Chaplin, Chaplin, Chaplin: „Lumpolás után” 2 felvonásos és „Mozit tanul” 3 felvonásos burleszk, valamint „Leányának férje” 3 felvonásos vígjáték kerül bemutatásra. Kezdeté pont háromnegyed 10 órakor.

xx **Messalina, mindenki szeretője második rész az aradi Apollóban.** A filmremek első részének szenzációs sikere bemutatása után érthető izgalommal és érdeklődéssel várja a közönség a második rész vetítését, amelyet ma, vasárnap-tól kezdve, keddig tart másoron az Apolló igazgatósága. Tulajdonképpen ebben a második részben zajlik le a szerelmes Messalina érzéki tobzódása, amelynek tetőpontján veszi át a férje által számára elküldött hagyományos tört, hogy véget vessen életének. Az előadások ma vasárnap fél 5, 6 fél 8 és negyed 10 órakor, hétfőn pedig 6, fél 8 és egyegyed 10 órakor kezdődnek.

xx **Még ma, vasárnap és hétfőn vetíti az aradi Uránia a Vén komédiás** című öt felvonásos drámát, mely tartalmát a színpadi életből merítette. Elő egy kis vidéki leányzó színésznő szeretne lenni, de semmiképp nem tud eljutni a rendezőig ambíciójával. A fáradságtól kimerülten rogy az öreg Bob színházi portás karjaiba, aki házába fogadja. Ezzel indul a dráma, mely a színpad minden vonzóerejét a legbázebbben varázsolja a közönség elé. A főszerepeket Jack Holt és Lila Lee kömyedőn, szívesen és minden elismerést megérdemlően személyesítik. Az előadások ma vasárnap fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor, hétfőn pedig 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

A felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF
távolítottában a szerkesztésért:
KAROLY SANDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura Jüdetului.

STEREOTIP

Egy elkéseredett férfi, Harminc éves, józan, komoly gondolkozású férfi, szeretne megszölni, ha —. Ami Önnek a levelében a „ha” után következik, az egyáltalán ne riassa önt vissza, ne tegye bátortalanná. Ha életében nincs senmi folt, ha tisztességes, becsületes, korrekt életet él, nem fogja helyes gondolkozású férfi vagy nő szemére lobbantani azt, amiről ön egyáltalán nem tehet. A más hibáját, gyengeségét nem fogják éreztetni önrel. És aki éreztetni azzal ne törődjék. Aki az előítéletek rabja, azzal úgy sem lenne boldog. — Ilonka, Cefuzával írott sorai olvashatatlannak. — P. B. Litograius, A cromo-litografus pályát jól választotta, mivel nálunk ilyenekre nagy szükség van, de — ami a fő — külföldön is érvényesülhet vele, ha nyelveket is tanul. Az idegen léziókba pedig kalandvágók és kétségbeesett emberek állnak be. Reméljük, hogy önmre e jelzők közül egyik sem illik. — Aki csak egyszer csalódna. Általában azt jegyezhetjük meg, hogy ön helyesen járt el s aki némileg hibás, az a férfi volt. Ez azonban nem jelenti, hogy szakítani kell vele, mert hiszen, miután a kezét már megkérte, komoly szándéka van. Az apró félreértéseket csakis úgy szünteti meg, ha nyíltan megbeszél vele mindent s elmondja neki azt is, hogy szívesen megy hozzá feleségül. — B. Gy. A mai viszonyok között egyáltalán nincs kijárás arra, hogy a szegény föltalálók szabadalmaztathassák találmányaikat, mert az ilyesmi sok pénzbe kerül. Arra sem lehet számítani, hogy akadnak pénzemberek, akik a találmányokat saját költségen elkészítetik és aztán megveszik. Bolgogulnia csakis kész, befejezett találmánnyal, lehet annak, aki utána jár. — Amerika. Ha valaki Ön ellen hamis vádat emel, akkor joga van a hatóság előtti rágalmazásért és hamis váddért feljelenteni. — Egy husz éves előítélet. Az Ön kérését a legnagyobb sajnálattal nem teljesíthetjük. Valószínű felvilágosítást nyújtani tulságosan nagy felelősséggel jár és sok utánajárás igényel. Forduljon közvetlenül valamilyen információs irodához.

SARKA

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.
88. SZICILIAI JÁTSZMA

Játszották Martenbádban 1925. májusban. Világos. YATES. Sötét: HANDA.

1. e2—e4, c7—c5. 2. Hg1—f3, e7—e6. 3. d2—d4, c5×d4. 4. Hf3×d4, Hg3—f6. 5. Hf1—c3, Ff8b4. 6. Ff1—d3, Hh8—c6. 7. Hd4×c6, b7×c6. 8. 0—0, 0—0, 9. e4—e5, Hf6—e8. 10. Vd1—g4, Fb4—c7. 11. Fc1—h6, f7—f5. 12. e5×f6, Bf8×f6. 13. Ff6—g5, Bf6—f7. 14. Hc3—e4, g7—g5. 15. Ba1—e1, d7—d5. 16. Fg5×c7, Bf7×e7. 17. Hc4—g5, e6—e5. 18. Vg4—h4, e5—e4? 19. Be1×e4!, d5—e4. 20. Fd3—c4+, Ke8—f8. 21. Vh4—h6+, Be7—g7. 22. Hg5×h7+, Kf8—e7. 23. Vh6—g5+, Ke7—c7. 24. Bf1—d1+, He8—d5. 25. Hh7—f6+, Kd7—e7. 26. Hf6×e4+. Sötét feladta.

MEGFEJTÉS. A 28. (Bükkös) feladvány megfejtése: 1. a5—a6, Kd7—c7. 2. a6—a7, Kc7—b7. 3. a7—a8V?, Kd7×d8. 4. h4—h5, d4—d3. 5. h5—h6, d3—d2. 6. Fc1×d2, b3—b2. 7. h6—h7, h2—b1 V. 8. h7—h8 V. F. Remis.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

NYILTTÉR

E rovat alatt közölkést nem vállalunk felelősséget.

Üzletmegnyitő jelentés!

Van szerencsém az érdekelteket értesíteni, hogy

Timisoaran Józsefváros, Proyer-ucca 3. szám alatt

Technikai vállalatot nyitottam.

Tekintettel 18 évi, a kinoszakmában szerzett tapasztalataimra, valamint wieni és berlini-elsősorú összeköttetésre, módomban lesz ügyfeleimet szakszerűen és a legelőnyösebb feltételek mellett kiszolgálni.

Szállítok ny.berendezéseket és alkatrészeket mindenféle berendezéshez. Modernül berendezett műhelyemben bármely rendszerű berendezéseket felülbírva javítok.

Amidőn úgy régi, mint új vevőim szíves bizalmát kérem, felhívom egyben a figyelmüket a rövid időn belül megjelenő körleveleimre. 4156

Radtschitzky,

Timisoara, Józsefváros Proyer-ucca 3.

Hajfonatok, hajrészek, parókák legolcsóbban: FISCHER-nél, Arad, Modern hajmunka vállalata Str. Unirel (Fáblán-ú.) 11.

Feltűnő alkalmi bázisadás!

Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) közelében magánház, elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás kényelmes lakással, újjászírt folyosóval elköltözés miatt 475 ezer lejért eladó. 340 ezer lej készpénzzel átvehető. Kizárólagos megbízott: Haász-irodája Arad, Strada Eminescu (v. Deák Ferenc-ú.) 12. szám. 16559

Malmot keresék figyelmébe

Arad megyében, a vasúti állomás térszomszédságában, községben egyedül álló nagyforgalmu gőzmalom, hozzátartozó lakóházzal, gazdasági épületekkel 900 ezer lejért. Ezenkívül több mű- és gőzmalom eladó. Értekezni lehet: Haász-irodája Arad, Str. Eminescu Deák P-t 12

Frappáns hatású arcszépítő

és finomító a Földes Margit és Madeline creme. Előbbi nap-pall, utóbbi éjjeli használatra. Eltüntetik pár nap alatt szep-let máj foltokat bőrkifutásokat ráncokat redőket. Margit szappan pompás illatu, kitűnően habzó, lugmentes, ártalmatlan arcszépítő szappan. Kapható mindenhol. Főraktár:

Hehs Vilmos Arad Strada Brancovioi (Lázár Vilmos ucca.)

Gyermekkoscsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindenmű gyermekkoscsi javítások. 3326

Gyermekkoscsi üzem

Arad, Str. Simeon Balint 19, (Dessewffy-ú.) Str. Mărăsesti (Kossuth-ucca sarok.)

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóiban.

Eladók tőkebefektetésre alkalmas bérházak

Belvárosban emeletes bérház 4 modern fürdőszobás, parkettás lakással, 1 millió 150 ezer lejért. Emeletes 4 lakásos ház modern fürdőszobás lakásokkal, kerttel 1 millió 250 ezer lejért. 7 lakásos bérház fürdőszobás lakásokkal, 875 ezer lejért. Emeletes bérház 3 üzlethelyiséggel, több lakással, iparteleppel, 2 millió lejért. A belváros közelében 5 lakásos bérház 2 üzlethelyiséggel, elfoglalható lakással, 700 ezer lejért. Magán, kertes, iparvállalat céljaira alkalmas házak, a bel-és külvárosban, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal, eladók. :: Értekezni lehet:

Haász-irodája Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ú.) 12.

NAGYOBB VÁLLALAT keres házi nyomdájához

„RONEO-TYP” szakképzett nyomdász. Könyvkötéshez érték előnyben részesülnek

Ajánlatok „Roneo-Typ” jellegre az Aradi Közlöny kiadóiban adandók le

Jóforgalmu koresma

egy szobás lakással, aszfaltos utcában, 25,000 lejért berendezéssel együtt átadó. Bővebbet: 16180

Győrffy »Meres« irodájában M. d. Str. Unirel.

Gőzekekszántást

16 HP. Fowlerrel, jutányos árban 4264

Végzetk. Aszod Lajos

Timisoara, Strada Gării 4.

MINISEN

villanyos megálló közelében 3 boldas elsőrendű szálló kolnával, felszereléssel, idei tervvel 320,000 lejért eladó. Bővebbet:

„Fortuna” irodájában Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 31. szám. 1026

Eladó jutányos áron

Covasint községben egy régóta fennálló vegyes-üzlet és új, modern ház korszerűsítéssel, pincével, raktárral s egyéb hozzátartozó épülettel, a község közepén, villanyos megálló-nál, augusztus hó 1-től átvehető és elfoglalható. — Értekezhetni:

Ungurean Viotor kereskedő tulajdonosnál Lipován.

HIRDETESE EREDMÉNYES LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen ajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

Művelői irodától, Cluj, Str. Memorandului 24. Hirdetések, noticiók, közlemények a világ bármely lapjában. Eredeti tarifák szerint.

Kiseb nagyobb házhelyek a Str. Fabrica 27., 29. sz. (rég. szám 7.) alatt eladók. Bővebbet: Kalász János bérházában, Arad, Piata Avram Iancu No. 3. 3590

JOS. TOCH

TELEFON: 63372.

WIEN I.

JUDENPLATZ 5.

ALAPITTATOTT: 1871. ÉVBEN. vv

Modellek. Atalakítások.

Blane Szőrmék Pelze

Az uri közönség kedvenc pezsgői:

PALUGYAY

Grand Vin Demi Sec.
Extra Dry-Gout American.
Cremant Imperial.

OLVASSA minden vasárnap

CONTINENTAL

KERESKEDELMI VÁLLALAT

HIRDETÉSEIT

vvv AZ vvv

ARADI KÖZLÖNY-

vvv Ezen. vvv

ARADI Arumintavásár és Bútorkiállítás

1925. aug. 1-10.

75% utazási kedvezmény a román vasutakon július 20-tól augusztus 15-ig.

50% engedmény a magyar vasutakon.

Több mint 400 kiállító

Gazdasági kiállítás. Koncertek, theatralis szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepek. Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Hornyolteserepet

gyártó gőztégelyár Hoffmann körkemenccel keres azonnali belépésre nagyobb quantum kiegészítéshez elsőrendű tapasztalt, hosszabb bizonyítványokkal rendelkező égetőmestert.

Ajánlatok emzendők Balint Andor Timisoara, H., Str. Daclilor 33. 4153

A biharmegyei osorhel

== Eternit gyár ==

Meteor 3148

Asbest táblái

a legtartósabbak. A tetőt nem szükséges gondozni és javítani. Jobb és olcsóbb, mint a bádognál készült. :: Kapható a

FERARIA S.A. CLUJ

(Kolozsvár) Calea Victoriei 29.

Telefon 4-40., 347.

A holt szezonban is fellendül az üzlete, () ha a ()

KÖZLÖNY-ben hirdet.

Utlevélvizumozás M o g b i z á s o k

Olcsó! Gyors! Pontos! **Künstler-vizum iroda**
(Dacia szállóval szemben.) Arad, Bul. Reg. Maria 22. Telefon szám: 689.

PICHLER papirtüzet.
LÖBL hírlapirada.
Weinberger cipőüzlet.

CONTINENTAL

kereskedelmi vállalat, árt. ügy-
nökségi, bizományi iroda (Arad,
Piața Avram Iancu No. 17.)
hirdetése:

UJ HAZBAN, a Str. V. A. Ureche (Kis-
Melnár-uccában) 2 szobás udvari lakás,
konyha, éléskamra, továbbá egy uccai
2 szobás, előszobás lakás, konyha és élé-
skamra kiadó. Augusztus hó 1-én elfog-
lalható. Olcsó házár.

STR. MARASESTI (Kossuth-uccába) egy
tűres telék olcsón eladó.

EGY jömeneteli fűszer üzlet ielépés nél-
kül, kiváló helyen, eladó.

GYARVALLALATHOZ társat keresek az
tizem nagyobbítása végett.

EGY nagy ház 14 lakással, 3 uccára
nyílik az épület, a szűk templom köz-
lében eladó.

HAZÁT veszek 3 szobás modern lakás-
sal 300.000 lej értékig, bankotkerhet 200
ezer lejig szívesen átvállalok.

TÜZIFA waggon tételben a legolcsóbb
árban nálam megrendelhető.

STR. IOAN RUSSU SIRIANU (Aulich
Lajos-uccában) egy magánház 4 szobás
uccai lakással, parkettás fürdőszobával,
parkirozott udvar azonnal olcsón eladó.
A lakás azonnal elfoglalható.

GÉP- és gyorsírás tudással kereskedelmi
irodában már működött leány, német tu-
dással, kereskedelmi vállalatához keres-
tetik.

Ajánlatok és megkeresések

Continental Kereskedelmi Vállalathoz
intézőndök. 3776

Ministerul Muncii, Cooperatiunii
și Asigurărilor Sociale Casa
Cercuala din Arad.

Ev. No. 3995/925.

Publicatiune de vânzare.

Se aduce la cunoștința generală
ca în ziua de 1 August 1925. ora
10 a. m. va avea loc I. licitațiune
iar în ziua de 8 August 1925. ora
10 a. m. a II. licitațiune în Comuna
Pâncota cu care ocazie se va vinde
averea miscătoare aparținând debi-
torului Lannert Ioan, fabrică de
mobile și calapoade prevăzută în
procesul-verbal de schestră No.
3995 și anume:

Obiectele: 150 tone material,
lemn pentru calapoade a 600 Lei
90.000 Lei. 100 tone scânduri
a 500 Lei, 50.000 Lei.

Aceasta vânzare se face în baza
art. XLIV. din 1883. §§. 67., 68.,
69., 70., 71., 72., 73. și 74.

Condițiile de licitație: a) La I.
a licitație toate obiectele a căror
valoare nu trece 1000 Lei se vor
vinde și sub prețul de strigare iar
celelalte obiecte cu %, a prețului.
b) La a II. a licitație se vor
vinde fără considerare și sub pre-
țul de strigare.

Arad, la 21. Iulie 1925.

Seful Serv. Control și Urmărit:
R. Igna. 4191

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Györffy „MURES” Irodája Arad, Str. Unirei (Fabián Gábor-ucca) megvételre ajánl:

Aradon, a Piața Catedralăi (Töboly-tér) közvetlen közelében négy-szobás fürdő-
szobás sarok magánházat, elfoglalható lakással, istállóval, kocsiszinnal, a szerb
templom szomszédosságában kisebb bérházat, üzlethelyiséggel, elfoglalható 8 szo-
bás lakással, belvárosi forgalmas aszfaltos utcában 3 szobás üzletre új há-
zat nagyon olcsó ártat, a Str. Consistorului (Batthyány-u.) sarkától néhány
lépcsőre 4 szobás magánházat 400.000 lejért. — Csikusa (Kisjezsi) főúton
3 szobás magánházat, elfoglalható lakással 300.000 lejért. — Aradon igen
jó uccákban különböző nagyságu tűres tölkeket kedvező feltételek mellett.
Ezenkívül a hegységi minden községben kisebb-nagyobb szőlőket kintő-
nek igyekező terméssel. 16380

Telefon 738.

Telefon 738.

S. HARTMANN SI FIULI
TERMÉNY ÉS NYERSTERMÉNY KERESKEDE.
ARAD,
Bul. Reg. Ferdinand 61.

Ceska vas, fém- és nyerstermény kereskedés.

Tőkebefektetésre

alkalmas 1.300.000 lej
forgalmi értéket kép-
velő és jelenleg
15%-os bérjövödel-
met hozó 6 lakásu

emeltes bér- és üzletház, több fizkettel a város szivében igen kedvező
feltételek mellett eladó, 500.000 lejjel és 4 szobás emeleti erkélyes lakás-
sal átvethető. — Aradi határban fővonal mellett jó karban levő szép
dús termésű 2 holdas szőlő birtok, villával, nagy pincével, felszereléssel
és gazdasági épületekkel eladó.

Boross ügynökségnél Arad,
Strada Consistorului (volt Batthyány-ucca) No. 9.

LIPCSEI

Őszi vásár

1925 aug. 30. — szept. 5-ig.

Technikai vásár

aug. 30. — szept. 9-ig.

A világ legnagyobb és legrégebb nemzetközi mintavására!

Jelentkezések és felvilágosítások:

Angerbauer Jenő

tiszteletbeli megbizott urnál,

Timisoara, I., Gen. Praporgescu No. 3.

Berliner Hansverwaltungen
übernimmt, nach langjähriger
Erfahrung in Miet-, Hypothek-
und Haussteuerangelegenheiten,
Dr. Erwin Rawicz,
BERLIN W. 50, Augsburgerstr. 53.
Tel. Steingl. 7107

Berlini házak kezelését
elvállalja házber-, ingatlan-, jel-
zálog-, kölcsön- és házasdolgák-
ben sok évi tapasztalat alapján
Dr. Erwin Rawicz,
BERLIN W. 50, Augsburgerstr. 53.
Tel. Steingl. 7107

Nähere Auskunft in der Ad-
ministration des „Aradi Közlöny“

Közelebbi felvilágosítással az
„Aradi Közlöny“ kiadóhivatala szolgál

BANGÓ TANITÉZET

Budapest, IX. Ráday-ucca 11.

Teljes anyagi garancia
mellett készült elő magánvállalkozásra,
erőtellegre vették ki a szerb

KONYHA-

1025 előszoba, hálószoba, kony-
szoba berendezések csinos
kivitelben olcsón vehetők:

CZIRKAL butorészletekben,
Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 37

MENTOSZEKRÉNYT

cséplőgépek, üzemek, mfhelyek
részére legolcsóbban szállít

VOJTEK ÉS WEISZ

3851 DRUGGÉRIA ARAD.
Céglajdosos: Ladislau Ordelt.

Bérbeadom

három évi idő-
tartamra
modern magánházamat, amelyben
4 szoba, cselede, elő- és fürdőszoba van
az összes melléképítményekkel. Cement
esővízmedence, víz- és villanyvezeték, a
villany Bergmann oszlopokban. Parkirozott
virágos udvar, gyümölcsös kert, dűznőöl.
A bérlet ára teljes időtartamra 490.000 lej
kamatmentes kölcsön, amely 3 részletben
és pedig 1 év után 50.000, a 2-ik év után
150.000, a bérlet megszűnéskor 200.000
lejes összegben lesz visszafizetve.
Bővebb felvilágosítás:

„FORTUNA” Irodában Arad,
Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. nyerhető

Tüzifa

waggontételben legolcsóbb árban
beszereshető

Klein és Weiner

fakereskedőknél ARAD,
Str. Nio. Grigorescu 3-4. (volt
Munkácsy-u.) Timisoara, Bul.
Carol 19. (v. Hunyadi-u.) Telefon:
Arad 5-31., Timisoara 21-22.

Nyaraló és fürdőző

előfizetőink figyelmébe!

Tessék kivágni és levelezőlapra
felragasztva beküldeni:

Az Aradi Közlöny kiadóhivatalának

Arad,
Acsev. palota.

Kérem az Aradi Közlönyt, mely
eddig

cimre jart, ezental a következő
cimre küldeni:

Név: _____

(Reklamációk elkerülése miatt kérjük
ugy a nevet, mint a helyiséget olvashat-
óan írni. A kiadóhivatal.)

A KÖZLÖNY-t nemcsak helyben, hanem országszerte olvassák, hirdetései ezért eredményesek. Próbálja meg!!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatolni az apróhirdetésekről... Az apróhirdetéseket díjtól szabadon adják... Minden sor hirdetésben 20 szót... A vasárnap 3 lej... A hétvégén 6 lej... A hónapban 20 lej... A negyedéves hirdetés ára 20 lej... A hat hónapos hirdetés ára 30 lej... A éves hirdetés ára 40 lej... A kétféle hirdetés közül az egyik a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmazza a jogi érdeklődést keltő kérdéseket, az minden egyes esetben megváltatásos. (Eztől betyarázható.)
*** Hirdetéseket telefon úton is feladhatók, telefon szám: 191. ***

Levelezés.

GYÖNYÖRÜSÉGEM! Szépírásgem! Mindennemű Nagyon sokat gondolt rád a csak egy oszlopot kórho szenvedő. 4173

FINOMLELKŰ, 36 éves vidéki uriaszóny, független, jellemes uriember megérett barátja lenne. Levelet "Kiszárolag uriember" jellegre, lapban jelezve az Aradi Közlöny kiadójában kér. 4189

Alkalmazás.

KIFUTÓFÚ az Aradi Alkalmos Takszékpenztárnál felvétetik. 4160

KERESÉK gyermekleányt 1 éves gyermekhez, aki tud németül is. Laugier ezredesné Arad, Bulev. Dragalina (Apponyi Albert-körút) No. 7. 4163

JÓALAKU fiatal hölgy, próbakísaszonynak keresetkelt a miniszterre. Jelentkezni 2-3 között Arad, Strada Mooloni (Orzy-u.) 6. 4140

CIPŐFELSŐRÉS-KÉSZÍTŐ mestert keresünk, kiknek műhely céljára külön helyiséget adunk üzletünkben. Kiszárolag teljesen szaképzett, önálló munkások jelentkezzenek. Steiner Testvérek bőrt kereskedés Arad. 4134

A JEGYZŐI teendőkhöz járatos, állam nyelvet bíró iznok azq. F. re felvétetik. Fizetése havál 1800 lej és lakás. Fakerti körjegyző. 4135

TISZTESSÉGES mindenek, esetleg bejárónó, azonnalra felvétetik. Gábor, Arad, Str. Alexandri 1. 4149

NŐI FODRASZ-TANULÓKNAK egy jobb családból való nagyobb fiu és leány felvétetnek Székely hölgyfodrász, pipere- és parfümeria üzletében Arad, Bohus-palota. 4150

ÜGYES, megbízható mindenek leány keresetkelt. Arad, Str. V. Oncu (Schweidel József-ucca) 19. 4151.

ALLAST keres perfect román, magyar fiatal tisztviselő. Ajánlatok "Szorgalmas" jelleg alatt az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 4152

GYORSIRASBAN perfect, könyvelésben járatos tisztviselőt keres külföldi cég aradi fiókja. Német és román nyelvben járatosak előnyben. Jelleg "Allandó 1925" Rudolf Mosse hirdetőjébe Arad. 10251

PERFEKT bejáró főzónó keresetkelt. Stein Arad, Str. Consistorului (Bathány-ucca) 11. szám, II. emelet. 4159

ÜGYES boltiszolga, azonnali belépésre keresetkelt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4162

MINDENES főzónói állást keres Timisoara-n rendszerető nő. Megkereséseket "Tiszta" címen "Fortuna"-iroda Arad, Strada Consistorului (Bathány-ucca) 31. továbbít. 1026

RAGASZTÓ- és tűzónó, valamint tanuló-leányok felvétetnek Czernozky Mihály cipésznél, Arad, Str. Eminescu 26. 15190

HÁZVEZETONO, idősebb, vidékre, magas fizetés, két tagu férfi családhoz azonnali belépés mellett keresetkelt. Fénykép ajánlatokat Hirsch Testvérek, Déva címre kérünk. 10251

NADABI maíom, azonnali belépésre nőtlen molnár segédekét keres. Személyesen jelentkeznek előnyben. 4118

HÁZVEZETŐNŐNEK, anyahelyettesnek ajánlítok a háztartás minden ágában járatos intelligens középkorú nő. Vidékre elmegy. Cim Győrffy "Művés" kiadójában Arad. 15180

DEUTSCHES Fräulein wird zu 11 Jahr. München ankommen. Arad, Bul. Reg. Maria 10., II. 4190

LEANY, 2 1/2 éves gyermek mellé felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4167

ÖNÁLLÓ molnármeister, kisebb járatu malomba ajánlítok. Kics Antal Arad-Gáj, Buzsáki-pusztá. 4176

GYORS, gépírásban, irodai munkában járatos komoly nő munkásrót, románul beszélő, szép írásu gyakorlatokat keresetkelt. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4175

PERFEKT, megbízható főzónó keresek. Arad, Str. Groceana (Fotényi-ucca) 11. szám. 4189

TISZTESSÉGES kifutófia felvétetik. Victor Barthmes onkerkagyár Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 40. 4184

SZIEKVEZŐLTŐ munkásné keresetkelt. E szakmában gyakorlott előnyben részesül. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10251

Lakás.

ARAD, Str. Cantacuzino 46. (Határmező) házban helyiségek szülnék, rektárnak, műhelynek, vagy lakásoknak, azonnal kiadók. Érdeklődni a háztulajdonosnál: Szabó Mihály Sobis. 4173

NEGY SZOBAS, fürdőszobás, parkettás lakás kerttel a belvárosban kiadó. Háasz iroda Arad, Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 12. 16859

Vétel és eladás.

PING-PONG játék 270 lejért versenyjátékkal megrendelhető Sándor Hirlapirodában. Vidékre utánvétell. 1004

VITORLAS osónak egy pár rozgatta-éve-nővel eladó. Szvoboda lakatosnál Arad, Cal. Radnei 2. 4180

GAZREZSŐ alig használt, három 1620-rol és egy sütővel kőházban eladó. Arad, Str. Dosseanu 9. az udvarban. 4136

BIEDERMAYER varró asztal, antik álló órák, antik óbraszó óra, Singer Central Bobin gép, antik szalon, különböző szalonok, ural szobaberenkezés, vítrín és vítrín tárgyak, kelési és helyben készített perza szőnyegek, gyári szőnyegek, 12 szeméyes ótkésző sersise, kőzímunkák, dupla ablakra store, antik 150 aszó-óra, dísztárgyak függönyök, tükrök, teniszrakett, íróasztalok, különböző bator darabok stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Bathány-ucca) I. e., jobb. 1000

NE DOBJA el üres Margit creme tége-lyeit, 25 lejért tölti Földes Margit creme-gyár Hehs Vilmos Arad, (Földes gyógy-szertár mellett.) 4026

MICALACAI szódagyár teljes berende-zéssel a vevő körrel. eladó. 4122

ÉPÍTKEZÉSHEZ alkalmas ablakok és ajtók megvételre keresetkelt. Victor Barthmes Arad, Str. Nicu Filipescu (Flórián-ucca) 40. 4183

A MINTAVASAR ALKALMÁVAL előnyösen értékesítheti eladni szándékotk butarait, szőnyeget, háztartási cikkeket, antik tárgyat stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (volt Bathány-ucca, I. em., jobb. old.) alá. 1000

EREDŐSZÖNYEG 4x5 metr. valódi bébeli argeman, jutányosan eladó. Arad, Str. Consistorului 22., I. em. 4196

REVALI LEXIKON 14 kötet 9000.- lej. Papai: Krisztus Története 300.- lej, Kenopel: Isteria Románilor 200.- lej Kniesser papírkereskedésben Arad, Bulv. Regele Ferdinand 21. 1114

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold Arad. 2210

EZÜSTÖT, antik butort magas árbas veszek, két új angol fotel 6000 letért eladó. Biedermayer garnitúra restaurálva 18.000 let. Salon Artístique Arad. 2601

ELADÓ Minica (Méneca) legjobb karban 11 kat. hold szőlő, 4 szobás butorozott lakással, pinco, kolna teljes berendezéssel, 150 Hl. 1924 évi la borral, f. ó. oca. 350 Hl. terméssel. Komoly vevőknek válassz ad Kende László, Minis. 10249

VESZEK könyvtárat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legnagyobb árbakon. Kerpel Izsó könyvkereskedés. 100.000 kötetes Kölcsekönyvtár Arad. Telefon 385. 881

EGY teljes tejcsarnok berendezés ocsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4065

ELADÓ több arató és géprezsek, 1 drb. 1000 m. hosszú 3 méter hosszú, 130 centi széles vashid, 1 drb. Mochard marok-rakó gép és órák. Mayer, Kisz. 4138

MŰVÉSZI interziás salongarnitúra, asztallal, Biedermayer stílusú remek alkotás, eladó. Arad, Piata Mihailu Viteazul 9. Kutschera. 15180

EGY lovas homokfutó vagy könnyű hintó, esetleg lóval együtt, megvételre keresetkelt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4169

EGY szoba, konyha teljes berendezé-ssel, egy nagy ebédiszőnyeg, eladó. Cim Arad, Str. Alba Julia 10. 4171

KERESÜNK jó karban levő korékpárt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4185

MACULATURA PAPIR 5 kgros csoma-gokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ingotlan.

ELADÓ házhelyek. Arad-Séga, Dániel telep. 3809

KISEBB magánház, ocsón eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-ucca) 166. 3980

ELADÓ egy ujonnan épült nyaraló Muresel (Zeigmondháza) Gleichenberg. 4103

KIS magánlakás eladó. Arad, Str. dr. Rațiu (Sariot Domokos-u.) 22. 4174

PECIOA-MAGHIARA közegeháza mellett egy magánház, ocsón eladó. Bővebbet "Fortuna"-irodában Arad, Str. Consistorului 31. 1026

SZÉP nyaraló, szép szőlővel, ocsón eladó, esetleg részletizetésre is. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10261

ELADÓ 2 lakásos ház, 5 darab marhára való új istállóval, augusztus végével átadható lakással. Micalaca-Nou (Uj-Mikalaka) 4. ucca, 13. szám. 4165

KILENC hold prima szántó tanyával Szentpál-dűlőben, 3 hold hereföld, textilgyár közelében, előnyös feltételekkel, eladó. Farkas József, Arad-Gáj. 4182

HÁZTELKEK részletizetésre Ujmikela-kán eladók. Érdeklődni Munteannal katonatemetővel szemben. 4193

Üzletek.

KÉT SZŐP üzlethelyiség raktárnál azonnal kiadó. Ortutay-palota Arad, Str. Eminescu 30. 4170

EGY 13 ÉV óta fennálló fakereskedő cég jömenő üzlettel, betegség miatt azonnal eladó. 7000 lakossal bíró járási központtal rendelkezik, hetipiacol, minden nyilvános hivattal és 16 oda gravitáló jömenő községgel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4139

EGY ÜZLETHELYISÉG 2 szobás lakásal, azonnal kiadó. Josif Nedelcu Arad, Str. Dorobantilor 11. 4158

ELADÓ Lipován a Hotel Japan más válatat miatt. Esotleg azonnal átadó. 4179

BARMILY célnak alkalmas pinchehelyiség kiadó. Arad Str. Baritiu (Rákóczy-ucca) 5. Ertekezni ugyanott a házigazdával. 1027

Értékesítés.

ROMÁN fordításokat precizen végez "Minerva" fordítói iroda Arad, Str. Horia (Széchenyi-u.) 4. 3976

Eladás.

BUDAPESTI városiégi villanegyedben lakó ur család fiatal leányt teljes ellátásra elfogad. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 4177

Különféle.

KÉT szoba, konyha 4 szék, berendezé-sei eladó, ugyanott egy telek is. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4130

AMERICANERT keresek esztergapadma, Furrógép és kutyavattyu eladó. B. ocsy Gábor Siria. 4132

Műtrágya
"Mezőgazdák"
Kereskedelmi
részvénytársaságnál,
Arad, Str. Miroca Staneson 2.

Oltönyöket ... 1650
Raglánokat ... 2000
Gumikabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZANTO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szövetkiraka-
taink megtekintését!

Fogászat!
Fogházak: (injekciós érzéstelenítéssel) 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randoll, Victoria, Kosmos anyag) drb. 30-100 lej.
Fehér fogak kátszóakra 1947 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantiált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'HOUDJALLE
vizsg. fogászóné, Arad, B. Reg. Ford. 14. (Főzet fogó-)

UTLEVEL VIZUMOZÁST és MEGBIZASOKAT naponkénti tutárindítással legolcsóbban, legmegbízhatóbban és leggyorsabban közismert pomóssággal "SÁNDOR HIRLAPIRODA" ARAD, (Vármegyeházzal szemben) Intőrtet el. Külföldi menetrendek díjmentes használata. Gyűjtőhelyünk nincs! Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalos: Aradi nyomdanyallalat.